

TÜRK SÖZÜ

26 Ağustos 1969
FİYATI : 127 Krs.
YIL : 2 - SAYI :

93

ÖN SEÇİMDE

OPORTÜNİSTLERE

OY

VERME!

Okurlardan TÜRK SOLU'na

DEVRİMCİ DOSTLARA SELÂM!

İktidar anayasayı çiğniyerek gerçek Atatürkçü olan öğretmene Kayseride hakarete bulunmuştur. Devrimci öğrenciler tutuklanmıştır. Demokratik Devrim Dernekleri kapanmıştır. Türk Solunun geçen sayısında Devrimci bir arkadaşımızın evini polisler aramak istemişler ve kapıyı kırarak içeri girmişlerdir. Nerede bugün demokrasi? Kayseride şeriatçılar ayaklanmış, Mustafa Kemal Türkiye'sinin laiklik ilkelerini tepeliyorlar insanlar öldürüyorlar ev basıyorlar Demokrasiyi kendileri çiğniyorlar. Bugün anlaşılmalıdırki Emperyalizm içimizde istediğini yapmaktadır gerici unsurlar emperyalizmin oyunlarıyla desteklemekte laik Türkiye şeriatçı Türkiye haline getirilmek isteniyor İsmet Paşa ummetçi kanatla elele resimler çektiriyor. Devrimcilere baskılar artıyor bunun sebebi başkadır sosyalist Türkiye diyeni yakalamıyorlarda. Bağımsız Türkiye sologanyla çıkan devrimci proleter sosyalistleri tutukluyorlar. İşte sologanı iyi tespit etmiş olan devrimcilere baskı bunun için yapılıyor. Sizleri destekliyorum. İşçi -Köylü gazetesini okudum. Bugünkü mücadelemizin yönünü tespit etmek yönünden bizlere faydalı olmaktadır bende tam bağımsız gerçekten Demokratik Türkiye'nin neden luzurlu olduğunu bildiğim kadarı anlatayım. Bugün mücadelemiz Amerikan sömürsüne karşı ve Türkiyedeki toprak ağalığına karşıdır bunlar olmadıktan sonra Türkiyeye sosyal-

zim yerleşemez. Kardeşlerim sosyalist mücadele Bağımsız ülkede olur bizim gibi yokul bir ülkede Amerikan sömürsünde bulunan bir ülkede sosyalist mücadeleden evvel Milli Demokratik Devrim mücadelesinin verilmesi gerekir. Bu mücadelemizin ne olduğunu yukarıda izah ettik. Bu Amerikan sömürsüne ve toprak ağalığına karşı yapılır. Kardeşlerim Amerika emperyalizminden kurtulursak yurdumuz bağımsız olacaktır. Mustafa Kemal Atatürk'ün istediği gibi... Yurdumuz toprak ağalarından kurtulursa demoratik bir ülke olacak işte mücadelemiz tam bağımsız gerçekten Demokratik Türkiye için mücadeledir. Bunlar sağlandıktan sonra sosyalist mücadele yapılacaktır geri kalmışlıktan Amerika sömürsünden ağa zülmünden tefeciden kurtulmanın tek yolu Ameiika emperyalizmine ve toprak ağalığına karşı savaşmaktır. Kardeşlerim vatanımızı kendi kendimize idare edecek kadar Türk evlâtlarına güveniyorum bizi biz idare ederiz. Bunun için tam bağımsız ve toprak ağalığına karşı Demokratik mücadele ediyoruz bütün devrimcileri Mücadeleye çağırırım Amerika idaresinde veya sömürsünde yaşamaktansa yok olalım daha iyidir şimdi hep birlikte bağıralım ya Bağımsızlık ya ölüm yaşasın Tam bağımsız gerçekten demokratik Türkiye.

Tarsus

Emekçi Saim BİLEN

480 işçinin çalıştığı Adana Çimento Fabrikasında toplu sözleşme görüşmelerinde isteklerinin verilmemesi üzerine işçiler, greve gitmişler ve 20.8.1969 Çarşamba günü saat 15.00 de fiilen greve başlamışlardır.

Çimse-İş Genel Başkanı AP. li Hasan Türkay'ın toplu iş sözleşmelerindeki işçinin aleyhine olan davranışlarından dolayı Çimse-İş'ten ayrılan Çitos-İş tarafından yöneltilmektedir.

Haklarını alıncaya kadar greve devam edeceklerini bildiren işçiler, isteklerinin fabrikada hissesi bulunan müdür tarafından verilmemesini belirterek fabrika müdürünü istenmeyen adam ilân etmişlerdir.

Grevin başlamasından iki saat sonra grev mahalline gelen subaylar lehine gösteri yapan işçilerle subaylar arasında hemen bir yakınlık doğmuş ve subaylar işçilerin arasına oturarak, onların isteklerini öğrenmişler ve grevde amaçlarına ulaşma temennisinde bulunmuşlardır. Grevin olaysız olarak geçtiğini söyleyen Jandarma Komutanı grev yerine şimdilik Jandarmanın gönderileneceğini söylemiş ve sevgi gösterileri arasında işçilerin arasından ayrılmıştır.

Halen grevin devam ettiği fabrikada, Jandarma sahası olması bakımından hiç bir emniyet mensubu yoktur, işçiler birlik içerisinde greve devam etmektedirler.

**BASIN
İLAN
KURUMU**

yurt içinde
ve dışında
etkili
ve israfsız
reklam
ve tanıtma

Yayın organları hakkında bilgi sağlanır * Eskiz ve program hazırlanır
Objektif tavsiyelerde bulunulur * Tespit edilen programlar titizlikle yürütülür.

Cağaloğlu, Türkocağı Cad. no. 1, kat: 3
Telefon: 27 66 00 - 27 66 01, İstanbul

(Basın : 60 864/164)

İŞÇİ-KÖYLÜ

Bağımsızlık ve
demokrasi için

4. sayı çıktı

BU SAYIDA :

- ★ Erdemir işçilerinin haklı kavgası bitmedi
- ★ Patronlar ve AP iktidarı asgari ücretleri kaldırma peşinde
- ★ Malatyalı köylüler tahliye oldu
- ★ Bağ kur, tanıt, yay!
- ★ Abone ol, abone bul.

Abone için adres : Babıâli
cad: 29 Cağaloğlu -

İSTANBUL

Halka rağmen halk için mi? Halkın oyu ile halka karşı mı?

KURULU sömürü düzeninin savunucusu kalemler, halkın dikkatini temel sorunlardan başka yöne çevirmek için sahte meseleler icad etmekte ve tartışmaları bunlara yöneltmekte ustadırlar. «Bayar, Demirel'in tavsiyesi üzerine mi İnönü ile görüştü? Yoksa Demirel böyle bir tavsiyede bulunmadı mı?» Aslında Türkiye'nin emekçi halkı açısından hiç bir önem taşımayan böyle bir konunun açıklığa kavuşması için linotiplerin işlenmesi, oluk oluk mürekkebin akması sebepsiz değildir. Bilinçli olarak tezgâhlanan bu gibi sahte meseleler hiç değilse bir süre için, kamuoyunu oyalayacak, komprador kapitalizminin iflâsının doğurduğu asıl meseleler ikinci plâna itilmiş olacaktır.

«Halka rağmen halk için bir düzen mi?» yoksa «Halkın oyu ile, ama halka karşı bir iktidar mı?». Bu tercih de aynı amaçlarla ileri sürülmüş, toplumumuzun gerçekleri ile çelişen aynı cinsten sahte bir tercih, bir meseledir.

Karşılaştırılmak istenen iki şık şunlardır:

Seçim yolu ile değil de başka yoldan iktidarı ele geçirmiş bir devrimci grubun gerçekleştireceği toprak reformu, yabancı vesayetine son verilmesi gibi Türkiye halkının gerçek çıkarlarının emrettiği, ama bizdeki Filipin demokrasisi şartlarında bu halkın bir türlü başaramadığı dönüşümler mi? Yoksa şimdidekiler hep en gerici sınıfların hegemonyasını perçinlemiş olmasına rağmen, bütün aksaklıklarına rağmen, aynı amaçları emekçi halk yığınlarının aktif desteğiyle bir gün gerçekleştirmek umuduna bağlanarak burjuva parlamantarizminde direnmek mi?

Halka rağmen halktan, yana dönüşümler mi? Yoksa statüko mu?

Birinci şıkta, ulusal bağımsızlık ve gerçek demokrasi ilkelerini uygulamaya azimli bir devrimci grubun mutlaka halktan kopuk kalacağı varsayımından hareket edilmektedir. İkinci şıkta ise, burjuva parlamantarizminin ürünü bir iktidarın, seçimle iktidara geldi diye halkla bağları olması gerektiği ve gerçekten halkı temsil ettiği varsayımından hareket edilmektedir. Böyle bir karşılaştırma Türkiye'nin gerçekleri ile bağdaşmayan sahte bir karşılaştırmadır.

HALKTAN kopuk kalan bir devrimci grubun halka rağmen halk için bir politika izlemesi olanağı yoktur. Halk için politikanın emrettiği yolda yürümek, ancak bilinçli ve örgütlü halk yığınlarının en aktif desteğiyle ve o halkçı politikayı bu yığınların kendilerinin gerçekleştirmeleriyle mümkündür. Köy emekçisi toprak reformunun gereğini en derinden duymadan ve bu reformun gerçekleştirilmesi uğruna mücadeleye yığınlar halinde katılmadan, hiç bir iktidar, ne kadar iyi niyetli olursa olsun, gerçekten, köklü bir toprak reformu yapamaz. Tarım bölgelerinde feodal ağanın sömürü ve baskısının son verilmesi işi herkesten önce köy emekçilerinin işidir. Devrimci iktidar ancak feodal sömürüyü bütün sonuç-

ları ile birlikte ortadan kaldırmaya azmetmiş olan köylü yığınlarına politikası ile, uygulaması ile destek olabilir. O kadar.

AMERİKAN vesayeti durumuna son verilmesi ve Türkiye'nin tam bağımsızlığının gerçekleştirilmesi işi de Türkiye toplumunun bütün ulusal güçlerinin işidir. Tam bağımsızlık ancak bir ulusal şahlanış sonucu elde edilebilecek, ulaştırılması çetin bir ulusal amaçtır. Son zamanlarda Türkiye politikasında ayrıntılarda bazı değişiklikler yapmışa benzeyen ABD'nin ufak tefek tavizleri, (bazı yeni kapıları çalmaları) bizi yanıltmamalıdır.

Hiç bir iktidar, ne kadar iyi niyetli olursa olsun, bütün millici sınıf ve zümreleri bilinçli ve örgütlü olarak harekete geçirmeden Türkiye'nin tam bağımsızlığını gerçekleştirme görevini yerine getiremez. Onun için, devrimci bir iktidar, eğer gerçekten devrimci ise, eğer gerçekten Millî Demokratik Devrim'in görevlerini yerine getirmek azminde ise, mutlaka emekçi halk yığınları içinde kök salmış bir iktidar olmak zorundadır. Halk için politikayı ancak halk iktidarı uygulayabilir. Halktan kopuk devrimci iktidar olmaz. Halktan kopmuş anda bir iktidar devrimci niteliğini yitirir.

Öte yandan, kurulu sömürü düzenini perçinleme politikasını uygulayan, yani halka karşı olan bir iktidarı da, burjuva parlamantarizmine bağlılığı şu anda çıkarlarına uygun bulunuyor diye, halkla bağları olan ve onu temsil eden bir iktidar sayamayız. Halka karşı politika, ancak halka karşı olan yani gerçekte halktan uzak, ondan kopmuş olan ve halkın sömürücülerinde destek bulan iktidarlar tarafından uygulanır. Ve belli tarihî şartlarda bir iktidarın seçimle iktidara gelmiş olması, onun halka karşı vasfını değiştirmez.

Halkı gerçekten temsil etmeyen, emekçi yığınları ile kaynaşmamış bir iktidar, ne kadar devrimcilik iddia ederse etsin, Millî Demokratik Devrimin görevlerini yerine getiremeyeceğine göre, böyle bir iktidar özünde tutucu, statükocu olacaktır. Yani bu iktidar, halkın oyu ile halka karşı politikayı izleyen iktidarın durumuna düşecektir. O halde burada devrimci açısından bir tercih söz konusu değildir.

TÜRKiYE toplumunun karşısında bulunduğu asıl tercih, gerçek demokrasi mi? sahte demokrasi mi? tercihidir. Toplumumuzun temel sorunlarını şehir ve köy emekçilerinin çıkarlarına uygun biçimde çözüme bağlayacak, Türkiye'yi tam bağımsız ve gerçekten demokratik bir ülke durumuna yükseltecek gerçek demokrasi mi? Yoksa, kurulu sömürü düzenini, ona bağlı olan emperyalizmin vesayetini Filipin usulü burjuva parlamantarizmi aracıyla sürdürmeye devam edecek olan sahte demokrasi mi?

TÜRK SOLU

olaylar

«Ülkemizi bölük bölük Amerikan gavuruna satan, on yıllık DP döneminde Atatürk devrimlerinin bayrağını elinde taşıyan Malatya'nın devrimci halkını gerici ve intikamcı AP iktidarı sindirmek sevdasına kapılmıştır. Bir süredenberi sinsice yürütülen plânın en son uygulaması altı köylü önderinin bir tertiple tevkif edilmesi olmuştur.

Malatya'da devrimci köylüler tahliye edildi

Aydınların fikir suçundan dolayı tutuklanmasını kınayan, bağımsızlık ve demokrasi isteyen bir bildiri yayınladıkları için, iki ay önce tutuklanan Malatya'nın Akçadağ ilçesinin çeşitli köylerinden altı köylü önderi, 18.8.1969 günü yapılan duruşmada tahliye edilmişlerdir.

Çevrelerinde sevilen ve sözü geçen, bir kısmı köy muhtarı olan bu köylüler şunlardır: Reşo Ali Erdoğan, Mehmet Ali Özdoğan, Süleyman Kırteke, Teslim Töre, Köse Polat, Hacı Tonak.

Bu köylü önderlerinin tutuklanmasıyla Malatya'da yaratılan baskı havası üzerine, 30 köyden yüzlerce köylü, müştereken imzaladıkları bir bildiri ile AP iktidarının Anayasanın demokratik özüne karşı davranışlarını ve bir polis devleti kurma teşebbüslerini kınamışlar, «Toprak ve hürriyet» isteğinde bulunmuşlardır.

Akçadağlı köylü önderlerinin tevkifi, Tunceli, Elbistan gibi yakın illerde ve merkezlerde heyecan uyandırmış, buralardan Malatya'ya gelen köylüler, tutuklanan köy önderleriyle tam bir dayanışma içinde olduklarını çeşitli şekillerde göstermişlerdir.

Öte yandan Malatyalı Ankara Yüksek Öğrenim Gençliği de tutuklama olayını bir bildiri ile protesto etmiştir. Bu bildiride şöyle denilmektedir: «Ülkemizi bölük bölük Amerikan gavuruna satan, on yıllık DP döneminde Atatürk devrimlerinin bayrağını elinde taşıyan Malatya'nın devrimci halkını gerici ve intikamcı AP iktidarı sindirmek sevdasına kapılmıştır. Bir süredenberi sinsice yürütülen plânın en son uygulaması altı köylü önderinin bir tertiple tevkif edilmesi olmuştur. Tutuklu bulunan köylüler Adalet Bakanı Hasan Dincer ve İçişleri Bakanı Faruk Sükan'ın emriyle tevkif edilmiştir. Biz Malatya'lı Üni versiteliler olarak, Anayasayı çiğneyip meşruluğunu yitirmiş bir iktidara karşı bütün Anayasacı güçleri AP iktidarına karşı mücadeleye çağırırız.»

Altı köylü önderinin tahliye edilmesi Malatya'da genel bir memnurluk yaratmıştır.

Bağımsız Türkiye isteyen Deniz Harb okulu öğrencileri mahkûm oldu

Geçtiğimiz hafta, TÖS Sinop Şubesi Sinop'taki müzik öğretmenlerinin katıldığı bir seminer düzenlemişti. 19 Temmuz Cumartesi

günü bu seminere katılan öğretmenler kapalı spor salonunda halka açık bir konser vermişlerdi.

Bir ay önce yaz tatbikatı için muhriple Karadeniz'e çıkan Deniz Harp Okulu Öğrencileri konser süresince «Bağımsız Türkiye» sloganıyla tezahüratta bulunmuşlardır. Bu tezahüratdan sonra, üzerinde «Tüm bağımsız Türkiye'nin özlemiyle, Deniz Harp Okulu birinci sınıf öğrencilerinden sevgilerle» yazılı bir buketi sanatçılara vermişlerdir. Bu konsere Deniz Harp Okulu birinci sınıf öğrencileri topluca katılmışlardır.

Bunun üzerine Gölcük Askeri Mahkemesi, sanatçılara buket verdikleri için Hasan Çetin Mehmet Özeke ve Cuma Ali'yi yargılamıştır. Askeri Ceza Kanunu uyarınca yargılanan öğrencilerden Hasan Çetin 3 ay, Cuma Ali ile Mehmet Özeke birer buçuk ay hapis cezasına mahkûm edilmişlerdir.

Arkadaşlarının yargılanacağını öğrenen diğer birinci sınıf öğrencileri, yargılama talebini protesto etmişlerdir. Arkadaşlarını sonuna kadar desteklediklerini ve desteklemeye devam edeceklerini bildirmişlerdir. Gemilerine dönen öğrenciler o sırada Yurt dışında bulunan ikinci sınıf öğrencilerini telsizle haberdar etmişlerdir. Durumdan haberdar olan Deniz Harp Okulu ikinci sınıf öğrencileri, telgraf çekerek birinci sınıflı kardeşlerini desteklediklerini ve onlarla birlikte olduklarını bildirmişlerdir.

Haber aldığımız göre, tam bağımsız Türkiye istedi diye Deniz Harp Okulu öğrencilerinin cezalandırılmasını, Hava Harp Okulu öğrencileri de doğru bulmamışlar ve gerekli protestoyu yapmak için hazırlıklara başlamışlardır.

Siverek mitingi

Türkiye halkının çıkarları aleyhine gavur Amerikalıyla ortaklık edip, günbegün güzelim vatanımızı satmaya devam edenler korksunlar Siverek halkından. Çünkü, Siverek halkı meseleyi ve ne yapacağını gayet iyi bilmektedir. Bunun en büyük delili 2 Ağustos'taki «Açığa ve İşsizliğe Paydos Mitingi», dir.

Mitingden bir gün önce Siverek'in dört bir yanına asılan dövizlerden «Yoksulluğun nedeni Ağalık düzeni», «Aç insan kurt olup saldıramazsa sürüm sürüm sürünür», «Kahrolsun Ağalık», «Doğuda Özgürlük» ibareleri yazılıydı.

Miting günü olağan üstü bir kalabalık Siverek sokaklarını doldurmuştu. Ve yine Adana'dan getirilen Toplum Polisleriyle takviye kuvvetleriyle 600 kadar poliste adeta terör havası estirmek istercesine sokakta bir aşağı bir yukarı dolaşıyordu. Nitekim, Silvan'dan mitinge katılmak için birkaç otobüs dolusu Silvan'lı şehre gelince polis, hemen onların etrafını sarak hepsini teker teker aradı.

Birbirlerine zincirle bağlanmış 20 kişinin arkasından binlerce Sivereklinin yürüyüşüyle miting başladı. Miting meydanını bunalıcı sığa rağmen 5-6 bin kişi hınca hıncı doldurmuştu.

Siverek ve civar iller adına çeşitli konuşmalar yapıldı. Bu arada, ağalığı yeren Kürtçe bir şiir okununca, halk coşkun tezahürat yaptı. Günün en ilginç konuşması FKF adına yapılan konuşmaydı. Halkın büyük bir coşkuyla karşıladığı konuşmada «Doğu geri bırakılmıştır, yoksuldur, köylünün toprağı yoktur, ağalar köylüyü inim inim inletmektedir, şehirlerde de durum aynıdır. Batıda da durum yine aynıdır. Köyde ağalar şehirlerde

Siverek'te halkın sesi işbirlikçi iktidara karşı!...

Cephe kavramı
homojen bir bütünü değil,
çeşitli unsurlardan meydana gelmiş bir birliği ifade eder.
Bu birliğin unsurları
cephenin amacı doğrultusunda ortak hareket ederler.
Ancak
aralarında cephenin amacı dışında ortak yan yoktur
veya pek azdır.
O halde marksist-leninist cephe neyi ifade eder?

olaylar

kompradorlar sömürülerine devam etmektedirler. Kısaca, bütün Türkiye halkı Amerikan gavuru - ağa - komprador ortaklığı tarafından inim inim inletilmektedir. Atalarımızın kanıyla sualdığı bu topraklar üstünde Amerikan gavurları cirit atmaktadırlar. Yurdumuzun her tarafında üsleri vardır. Üslerinden bir tanesi de Diyarbakırdadır ve ışıklar içindedir. Bizim köylerimizde ise ışık bile yoktur. Bütün bunlara karşı, tek karış vatan toprağını bile, düşman elinde olmasını isteyenler kanımızla aldığımız bu topraklar üstünde Amerikan gavurlarının Türkiye halkını sömürememesini isteyenler yani, Tam Bağımsız Türkiye isteyenler, ve yine köylünün toprak sahibi olduğu, ağalığın olmadığı, herkesin kendi diliyle konuşabildiği, kendi kültürünü geliştirebildiği bir Türkiye isteyenler yani, gerçekten Demokratik Türkiye isteyenler, çeşitli baskılara maruz kalmaktadırlar. Toplum Polisleri Vedat'ı bunun için öldürdüler. Yüzlerce genç hapislerde bunun için yatmaktadır... Halk konuşmayı sık sık keserek Kahrolsun Ağalık, Kahrolsun Amerikan Gavurları, Bağımsız Türkiye diye tezahürat yapmıştır.

Mitingin sonunda polis tahriklerine devam ederek FKF'li konuşmacıyla birlikte bir kaç konuşmacıyı nezarete almıştır. Bunun üzerine 5.000 kişilik bir kalabalık karakolun etrafını sarmıştır. Polisin bütün çabalarına rağmen halk dağılacağına büsbütün artmış, sayıları 10.000 ne yaklaşmıştır. Halkla başedemeyeceğini anlayan polis, konuşmacıları serbest bırakmak zorunda kalarak, konuşmacıları teker teker serbest bırakmıştır. Ankara'dan gelen devrimci genç konuşmacı Aktan İnce karakoldan dışarı çıkınca 10.000 kişilik kalabalık tarafından omuzlara alınmış, Siverek caddesi boyunca onuzlarda taşınmıştır. Bu arada bütün halk hep bir ağızdan «Kahrolsun Ağalık, Bağımsız Türkiye diye tempo tutmuşlardır.

İşçi Birliği'nin asgari ücretler hakkındaki görüşü

Ankara da devrimci işçiler tarafından kurulan İŞÇİ BİRLİĞİ, Asgari ücret yönetmeliğinin alaylında işverenlerin danışmaya davetini lehine müdahil olarak danışmaya baş vurduklarını danıştayın merdivenlerinde yaptıkları basın toplantısında açıklamışlardır.

Birlik Genel Başkanı Metin Gür yaptığı konuşmada özetle şunları söylemiştir:
«Türkiye'de işçilerin alacakları en az ücretleri tesbit eden asgari ücret yönetmeliği

çıkması, ancak bu tamamen yine diğerleri gibi kâğıt üstünde kalmıştır.

İşverenler, yönetmeliğin yayımlanması ile beraber işçilere «Çıraklık mukavelesi» imzalatmaya başlamışlardır. Apartmanların ve iş hanlarının alt katları, patron elinde olan çocuk vücutlarıyla doludur. Bunların en kabadayısı 180 ile 250 lira arasında para alırlar.

Çalışma Bakanlığı emekten yana tutumu olan bir daire görünüşü içinde değildir. Uygulama Çalışma Bakanlığının ve ona bağlı Bölge Çalışma Müdürlüklerinin sarı sendikalarla ve işverenlerle elele olduğunu göstermiştir. Bu savunma sonunda, tamamen biçimsel bir nedenle asgari ücret yönetmeliğinin iptal edilmesi mümkün olabilir.

Ama günümüzün koşulları içinde, işçiyi daha fazla uyutmak mümkün değildir. İşçi sınıfı, İŞÇİ BİRLİĞİ'nin de çabaları içinde devrimci ve sınıfsal mücadelesine mutlaka hız verecektir. İşçiyi sömürerek, kalkınmayı, uygarlaşmayı önlemeye, tutucu iktidarların da, milli özdene yoksun işverenlerin de gücü yetmeyecektir.

Yaşasın işçi sınıfı,
Yaşasın Türkiye...

Terminolojide karışıklık yaratanlara Bir uyarı

Sosyalist terminolojinin en keskinini kullanarak solda görünmek hevesi çoğu zaman komik durumlara yol açar. Hele bu terminolojik işgüzarlık, ciddi konularda yapılıyorsa komiliğinde ötesinde zararlı olur. Bunun için yayın hayatına atılmış sosyalizan unsurların sosyalist terminolojiyi kullanırken, hele başlık atarken çok dikkatli olmaları gerekir.

Emperyalizme karşı milli kurtuluş savaşında eşliğinde olan bir bölgede bu savaş vermek için kurulan bir demokratik cepheyi, marksist-leninist cephe diye adlandırmak keskin terminolojiyle solda görünmek hatasının keskin bir belirtisidir.

Cephe kavramı homojen bir bütünü değil, çeşitli unsurlardan meydana gelmiş bir birliği ifade eder. Bu birliğin unsurları cephenin amacı doğrultusunda ortak hareket ederler. Ancak aralarında cephenin amacı dışında ortak yan yoktur veya pek azdır.

O halde marksist-leninist cephe neyi ifade eder?

Marksizmin - Leninizmin çeşitli varyasyonları (!) nin birliğini mi, yoksa proleteryanın tek başına kurduğu bir cephe (!) yi mi?

Herhangi bir halk cephesine öncüsünde proleterya olduğu için marksist-leninist cephe adı verilemez. Cephe, (içinde bulunulan

devrimci dönemin belirlediği) hangi amaç için kurulmuşsa ve hangi unsurları taşıyorsa o adı alır.

Örneğin Filistin Demokratik halk kurtuluş cephesi de proleteryanın öncülüğünü savundukları halde, kendisine böyle bir isim vermemiştir. Çünkü sosyal pratiğin içinde olanlar, işin gevezeliğinde olanlardan daha sorumlu olmaktadır.

Gerçek sosyalistler imzalı bildiri hakkında

Ankara'da TIP üyelerinin adreslerine pulu, fakat damgalanmamış zarflar içinde «Gerçek Sosyalistler», imzalı bir bildiri yollanmıştır. Bidiride bugünkü TIP yönetici kliğine ve düne kadar onunla kader birliği etmiş olan Aren kliğine karşı haklı eleştiriler yönetilmektedir.

Ancak bildiri sarıh olmayan hedefler göstererek son bulmaktadır. «Seçimler proleter sosyalistleri için amaç değildir.» «Parlamentoyu geçim vasıtası yapanlar hak ettikleri derisi alacaklardır.» denmektedir. Gösterilen bu hedeflerin ne anlama geldiği sarıh değildir. Bununla seçimlerde TIP'e oy kullanmayın mı demek istenmektedir? Yoksa «parlamentoyu geçim vasıtası yapanlara gereken ders, başka bir şekilde mi verilecektir? Oyleyse nasıl?

Türkiye'de proleter sosyalistlerinin kimliği bellidir ve bunu kimseden saklamamaktadırlar. Bu bildiriye «gerçek sosyalistler» diye imza atanlar kimliklerini saklı tutarak hatalı bir iş yapmışlardır. Bu durum her türlü yoruma elverişli bir zemin yaratmaktadır. Bizlerin kimliğimizi gizli tutmamız için hiç bir gerek yoktur. Bildiride ifade edilen eleştiriler çoğunlukla TÜRK SOLU'nun önceki sayılarında açık seçik yazılmıştır. Söz konusu eleştiriler yapılırken proleter sosyalistleri kimliklerini saklamak gereğini duymamışlardır. Aynı şekilde Beşiktaş ilçesindeki, Yalova ilçesindeki, Akhisar ilçesindeki devrimciler de, Karabük ilçesindeki devrimci arkadaşlarımız da eleştirilerin daha ağırını yapmışlar, fakat bildirilerinin altına açık imzalarını koymuşlardır.

Öte yandan proleter devrimcilerinin yaklaşan seçimlerdeki tutum ve davranışlarının ne olacağı konusu henüz tartışma halindedir. Bu bakımdan kimliği açıklanmamış grupların seçimlerde proleter sosyalistlerinin davranışları konusunda şimdiden yanlış anlamalara yol açacak bildiriler çıkarmaları genellikle olumsuz sonuçlar vermektedir. Herhalde TIP içindeki ve TIP'ten atılmış veya TIP'e devrimci niteliğinden dolayı alınmaya layık (!) görülme miş sosyalist arkadaşlarımızın devrimci uyanıklıkları bu gibi kimliği açıklanmamış yazarların bildirilerini ihtiyatla karşılamaları için yeterli güvencedir.

Ön seçimlerde oportünistlere oy verme!

Reaksiyoner Partilerin ön seçimlerinde şehir ve köy proleterlerinin oylarını kapatabilecek politikacılar tesbit edecektir. TİP'in oportünist yönetici kligi benzeri madrabazlığı işçi ismini taşıyan bir partide yapmak cür'etini göstermektedir. Ön seçime katılacak devrimci TİP'lerin bu cür'etli (!) kişilere olanca güçleriyle karşı çıkmakta kusur edemeyeceklerine inanıyoruz.

Ön seçime katılacak aday aday listeleri siyasi partilerin genel başkanlıklarınca Yüksek Seçim Kurulu'na verilmiş bulunuyor. Ya zımızı baskıya verirken de aday adaylarının isimleri gazetelerde açıklanmaktadır. Sekiz partiden üç bin kusur aday - aday gösterilmiştir. Aday adaylarının kimlikleri hakkında kesin kanılarımız yoktur. Ama parti genel başkanlarının tasvip etmedikleri adaylarını, adı geçen listeden çıkartma yetkisi bulunduğu da bilinen şeylerdir. Listeler parti genel başkanlıklarının süzgecinden geçtikten sonra ilgili makama verilmiş, bu suretle genel başkanlıklarla çatışmalı olan ya da araları şekerlenk olan aday adayları, lüzum görüldüye listelerden çıkarılmışlardır.

Örneğin, 27 Mayıs'ın gayri meşru olduğu yolunda, ulu - orta beyanlarda bulunan D.P düşüklerini kuyudan çıkarma bahanesi ile Anayasa'nın dibacesinin değiştirilmesi için ortaya atılan CHP Genel Başkanlığına vaziyet alanların, tövbekâr olamadan bu aday - aday listelerinde görülmelerine imkân yoktur. Bu konuda AP Genel Başkanlığının tutumunu tasvip etmeyenler de aynı akibete uğamıştır.

Diğer partilerde de bu ve benzeri sebeplerle bir yığın aday adayının kurduğu hayaller, daha işin başında kaybolup gitti kuşkusuz.

Çoğunlukla statükonun devamından yana olan ve bir partiden diğerine kolaylıkla transfer olabilen profesyonel politikacıların maceralarını konumuz dışında bırakıp, şehir ve köy proleterlerimizin ümit kaynağı olarak ortaya çıkan TİP üzerinde kısaca durmayı yararlı buluyoruz.

TİP böyle bir ümit kaynağı olarak ortaya çıkmıştır ama O'nu kısa bir sürede, sıradan bir seçim - geçim partisi halinde dönüştürme gayretleri, büyük başarılar sağlamıştır. Sosyalist partileri egemen sınıfların oyuncağı haline getirmekle ün salmış olan oportünizm TİP'in içinde de çöreklenmiş ve TİP, tutumları

al birini vur. Ötekine, olan oportünist kliklerin yönetimine girmişti.

Oportünist yönetici klik bir yandan emperyalizm ve yerli işbirlikçilerinin güvenini kazanmakta kusur etmezken, bir yandan da en ufak bir çıkar peşinde koşmayan, en bilinçli, en aktif militanları saf dışı etmeni yolunu tutmuştu. Çoğunlukta olan iyi niyetli unsurların oportünizm ile mücadelede tecrübesizliğinden yararlanan yönetici klik, bu tutumlarından ötürü kendilerini ikaz eden yüzlerce militanı daha büyük bir soğukkanlılıkla partiden ihraç etmekten çekinmemiştir.

İhraçlar devam ettikçe yönetici kligin takesi düşmüş ve kel görünmeye başlamıştır. Devrimci eylemin TİP örgütlerinin TİP dışındaki kuruluşlarda hızla gelişmesi, bu sefer TİP yönetici kligini devrimci kuruluşlara vaziyet almaya zorlamıştır. Anti - emperyalist, anti - feodal hareketlerin bu kuruluşların desteğinde, yurt çapında gelişmesi, TİP yönetici kliginin gerçek kimliği ile daha da yaygın bir biçimde tanınmasını sağlamıştır.

Son İl Kongreleri ve Genel Kongrede yönettiği kligin bu tutumu sert bir biçimde eleştirilmiş ve Partiden ihraç edilen üyelerin partiyeye alınmaları genel kongre kararına bağlanmıştır. İhraçların temini için haysiyet divanlarına, hiç bir ahlak kuralında yeri olmayan ithamları öne sürerek baskıda bulunan yöneticiler aynı soğukkanlılıkla, zaten ihraçlardan yana olmadıklarını, öne sürerek karara taraf görülmüşlerdir. Oysa, TİP'in sıradan bir seçim - geçim partisi haline gelmesi için değil ihraçların kaldırılması, Parti saflarında bulunan diğer bilinçli militanların da uzaklaştırılması gerekirdi. Yönetici klik için genel kongrenin kararını uyutmaktan gayri çıkar yol yoktu ve ihraçlar aynı biçimde devam edecekti.

Şayet milli bakiye sistemi kaldırılmaması olsaydı, yönetici klik mensupları, Partiyeyi sosyalizm'in bilimine tamamen çapraz düşen bir çizgide tutabilmek için, yüzeyde de olsa, bir dayanışma içinde görünebilirlerdi. Oysa seçim

sistemindeki bu tadilatla TİP'in çıkaracağı milletvekili sayısındaki düşme ihtimali parlamenterler ve kendilerini müstakbel parlamenterler arasında dayanışmayı allak bullak etmeye yetmiş, en ağır suçlamalarla birbirlerine girmişlerdi. Aybar - Aren Oportünist kliklerinin su yüzüne çıkışı kısaca böyle olmuştur.

İlginçtir, oportünizme karşı çıkan devrimci militanları Parti'den uzaklaştırmak için, incir çekirdeğini doldurmayan bahaneler sıralayan haysiyet divanları, parlamenterlerin Parti disiplinine, Parti haysiyetine taban tabana zıd olan davranışlarına seyirci kalmışlar, sadece oportünizme vaziyet almakla devrimci görevini yerine getiren, özellikle genç militanları Parti'den ihraç etmeğe devam etmişlerdir.

İşte TİP Genel Başkanlığının Yüksek Seçim Kurulu'na sunduğu aday adayları listesi ön seçimlerden önce böylesine bir süzgeçten geçirilmiş bulunuyor. Yalnız adaylar değil, bunları ön seçimlerde seçecekler de bir anlamda Genel Başkanlıkça seçime tabi tutulmuştur.

Parti örgütlerindeki oportünizme karşı direnişe haysiyet divanlarının ihraç kararları yersiz gelmeye başlayınca yönetici klik tam bir paniğe kapılmış, Partiler Kanununun anti - demokratik yanlarından yararlanarak örgütlerin yönetim kurullarını görevden uzaklaştırmış, yerlerine yeni müteşebbis heyetler atamıştır. Önümüzdeki seçimler özellikle büyük illerde bu yeni tayin edilmiş müteşebbis heyetlerin yönettiği örgütler kanalıyla yapılacaktır.

Reaksiyoner Partilerin ön seçimlerinde şehir ve köy proleterlerinin oylarını kapatabilecek politikacılar tespit edecektir. TİP'in oportünist yönetici kligi benzeri madrabazlığı işçi ismini taşıyan bir partide yapmak cür'etini göstermektedir. Ön seçime katılacak devrimci TİP'lerin bu cür'etli (!) kişilere olanca güçleriyle karşı çıkmakta kusur etmeyeceklerine inanıyoruz.

Çapa Yüksek Öğretmen Okulunda faşist baskılar sökmüyor

Nisan ayında Çapa Yüksek Öğretmen Okulu, devrimci öğrencilerden dayak yiyen komando taslakları tarafından işgal edilmişti. Ortadoğu Teknik Üniversitesindeki öğrenci işgaline karşı bütün şiddetini kullanan toplum polisi, bir avuç komando taslakları karşısında seyirci kalmış, Çapa Yüksek Öğretmen Okulu öğrencilerinin büyük bir çoğunluğunun karşı olduğu işgalin gerçekleşmesine yardım etmişti.

Siyasi iktidarın uşağı Yurt Müdürü Ayhan Doğan tarafından polisin bu isteği kolaylaştırılmıştır. Bu olaylar sonucu 250 devrimci öğrenci bir aya yakın bir süre okulun dışında ba-

rinmak zorunda bırakılmıştı.

Bu ikiyüzlü öğrencinin içeri alınmamasında müdür sonuna kadar direnmiştir. Sonunda devrimci güçlerin baskısı ile komondoların işgali sona ermiş, fakat bu sefer de 10 öğrenciye "Öğretmen olamaz", gerekçesiyle okuldan atma cezası verilmişti. Okuldan atma kararına Danıştay'da dava açan Halit Koçer, İbrahim Kaypakkaya, Hasan Sağlam, Mehmet Çetin, Meliha Uysal, Pakize Yavru, Ali Taşyapan, Şakir Kaynak, Mustafa Çoban, Muzaffer Oruçoğlu, yürütmeyi durdurma kararı almışlardır.

Danıştay'ın yürütmeyi durdurma kararına rağmen, Bakanlık ve okul müdürü on devrimci arkadaşımızı okula almamakta ısrar etmişti. Okul Müdürü gerekçe olarak ta Bakanlığın yürütmeyi durdurma kararını uygulamaması konusunda emri olduğunu gösteriyordu.

Okul idaresinin Danıştay kararını uygulamaması, devrimcilerin 2. kere Danıştay'a ba-

vararak dava sonuna kadar yürütmenin durdurulması kararının alınması üzerine Kasım ayında başlarına gelecekte korkan okul idaresi yeni kararı uygulamak zorunda kalmıştır.

Çapa'lı devrimci kardeşlerimizin, yeni öğrenim döneminde verecekleri devrimci mücadelelerinin başarılı olacağına inanmaktayız.

AÇIKLAMA

Dergimizin 90. sayısında yayınlanan TUBORG Kırıl bira - Lüks bira) başlıklı yazıda Efes - Pilsen birasının da yabancı sermayenin ortaklığıyla kurulduğu yazılmıştı.

Efes - Pilsen birasının sermayesinin tümünün yerli sermayedarlara ait olduğunu, makinelerin Çekoslovakya'dan ithal edildiğini ve tesisin kuruluşunda Çekoslovak uzmanlarının çalıştığını öğrenmiş bulunuyoruz.

Bunun dışında Efes - Pilsen teşebbüsü dolayısıyla yurt dışına kâr transferi söz konusu değildir, okurlarımızdan özür dileriz.

Demir Döküm mücadelesi zaferle sona erdi

Demir Döküm işçileri bilmelidirki, mücadelenin birinci aşamasında kazanılan başarıyı sürdürebilmek için içe dönük mücadeleyi de yürütmek zorunludur. İçe dönük mücadelenin ilk hedefi Maden - İş Sendikasını gerçekden demokratik bir sendika haline getirmektir.

21 gün süren Demir Döküm işçilerinin direnişi, işçilerin zaferiyle sona ermiştir. İşverenlerin işçilere karşı birleşmesine rağmen, işçilerin birlik ve beraberliği sonuna kadar sürmüştür. Bu birlik ve beraberliğin devam etmesinde Maden-İş'in doğru yol izlemesinin de etkisi olmuştur.

İşveren devrimci işçi eyleminin sonunda Maden - İş'i muhatap kabul ederek şu protokolü imzalamak zorunda kalmıştır:

- 1 — Son olaylar dolayısıyla işçiler işten çıkarılmayacak, adli takibata baş vurulmayacak, disiplin kovuşturması yapılmayacaktır.
- 2 — Fiili durum dolayısıyla çalışmayan işçilerin ücretleri işveren tarafından ödenecektir.
- 3 — Asgari ücretin altındaki ücretler asgari ücrete çıkarılacak, üstünde olanlar ise 1 Ekim'de belirlenecek ücret sistemine göre (İş değerlendirme sistemi) zamlarını alacaklardır.
- 4 — Zamanı gelince toplu sözleşme Maden-İş ile yapılacaktır.

Bu protokolde işçilerin bütün isteklerini patron kabul etmiş oluyor. Protokolün 3. maddesinin asgari ücrete göre iş değerlendirilmesinin yeniden yapılması, işçilerin saat ücretlerinde 100 - 150 kuruşluk bir artma sağlayacaktır. Bu durum işçilerin günlük yevmiyelerinde 8 - 12 liralık bir artışla işvereni yılda 2 ile 2,5 Milyon liralık fazla bir ödeme yapmak zorunda bırakacaktır. Bu artış bazı kesimdeki işçiler için % 100 zam niteliğinde olacaktır. Bütün bunların yanında 1970'in Nisanında sarı sendikaların yaptığı toplu sözleşme sona ermektedir. Bu toplu sözleşmeyle de işçilerin ücretlere zam istemesi doğaldır. Bunun için işverenin istekleri kabul etmesi ve işçilerin işbaşı yapmaları tam bir zafer havasında olmuştur.

İşçilerin düşmanları belli oluyor

Demir Döküm İşçileri devrimci mücadeleleriyle Demir Döküm patronunu dize getirmişlerdir. Fakat patronlarının sırtını nasıl Amerikan emperyalizmine dayadığını işçilere karşı Elektrometal ve Koç Holding'e bağlı bütün şirketlerin nasıl birleşerek Maden-İş Sendikasına "Bizim fabrikamızda da emsali hareketlere girmeyeceğinize garanti verirseniz işverenle protokol imzalamanızı sağlarız" diye haber gönderdiklerini eylem içinde gördüler. Bunun için Demir Döküm işçileri, emperyalizmi ve işbirlikçilerini, emperyalizmin ve feodal kalıntıların iktidarını da devrimci şiddetiyle dize getirdi.

İşçilerin dostları belli oldu

İşçilerin gerçek dostları elbetteki diğer işçilerdir. Alibeyköy ve Silahtar'daki bütün iş-

çiler Demir Döküm işçileriyle sıkı bir dayanışma içinde hareketi sonuna kadar sürdürdüler. Devrimci öğrenciler işçilerle olan ilişkilerini mücadele boyunca kesmediler. Devrimci basın sürekli olarak işçilerin yanında yer aldı. İşçilere söz veren subayların baskısı, işçilerin karşısında birleşen işbirlikçi patronlara karşı arttı, işçilerin kitle olarak çoğu ve uyanıklığı sendikayı daha güçlü ve doğru hareket etmeye zorladı.

Ancak mücadelenin ilk aşamasının başarıyla sona ermesi her şeyin hallolduğu anlamına gelmez.

Bilinmeli ki, işçiler mücadeleden bir an geri durdukları takdirde, aralarındaki dayanışmayı ve birliği biran gevşettikleri takdirde yalnız ilerde alınması zorunlu haklardan değil, bugün elde edilmiş olanlardan da vazgeçmek zorunda kalacaklardır.

Unutmuyalım ki mücadele, işçi sınıfının zora karşı şiddetli direnişini, civar işyerlerindeki işçi kitlelerinin aktif desteğini sağladığı için, devrimci yayın organlarıyla bütün yurt sathına duyurulduğu için yalnızca Demir Döküm işverenin mealelesi olmaktan çıkmış, emperyalizmin ve işbirlikçi iktidarın en hassas noktalarından biri haline gelmiştir.

Elbetteki bir noktada proletaryaya verilen tavizler geri alınmak istenecek ve bunun için fırsatlar kollanacaktır. Emperyalizmin bu noktadaki temsilcisi Demir Döküm işverenidir.

Demir Döküm işverenin ilk hedefleri işçilerin birliği ve dayanışması ve Maden-İş Sendikasının mücadelecili tutumudur. Çünkü çok iyi bilmektedir ki bugünkü tavizler bu ana faktörlerin etkisiyle verilmiştir.

İşveren bir yandan işçilerin birliğini bozmak onları zayıf düşürmek isterken diğer yandan da onların birlik ve dayanışmasının devamında en önemli rolü oynayacak olan sendikayı pasifleştirmeye yönelmektedir.

Doğrusunu söylemek gerekirse mücadelenin kazanıldığı anda sendika yöneticilerini mücadelecili tutumlarından vaz geçirebilecek şartlar da doğmuştur.

Maden-İş Sendikası Demir Döküm işçilerinin temsil hakkını kazanırken, aynı zamanda 2500 işçinin üyelik aidatı olan 7500 lira gibi büyük bir maddi güce de kavuşmuştur. Bu maddi güç son protokolle ortaya çıkan statükonun korunmasını ve yeni mücadelelere girişilmemesini düşündürtecek kadar önemlidir. Derby fabrikasında örneği görüldüğü gibi sendikaların işçi aidatlarını garantiye alır almaz işverenle zimni bir anlaşmaya girişmesi, o iş yerinde zirvesine çıkmış olan işçi dayanışmasına ve birliğine en büyük darbeyi indirecektir.

İşçileri işverenin karşısında yalnız bırakacak ve giderek işçinin bütün direncini kırmasına zemin hazırlıyacaktır. Sendikaların işveren karşısındaki her zaafı, her uzlaşıcı tutumu, mücadeleden her kaçıışı, işverenin, do-

layısıyla emperyalizmin proletaryaya ve dolaşısıyla bütün millici güçlere karşı elde ettiği bir başarı olacaktır.

Sendikaların işveren karşısında gerilemesinin tek garantisi, yönetimine proletaryanın devrimci ideolojisinin hakim olmasıdır.

Demir Döküm'ün yiğit ve mücadelecili işçilerine ve bütün proleter devrimcilerine düşen görev bunu sağlamaktır.

Demir Döküm işçiler bilmelidirki, mücadelenin birinci aşamasında kazanılan başarıyı sürdürebilmek için içe dönük mücadeleyi de yürütmek zorunludur. İçe dönük mücadelenin ilk hedefi Maden - İş Sendikasını gerçekden demde rasif bir sendika haline getirmektir. (1)

Yaşasın Demir Dökümün yiğit işçileri!

Yaşasın halkımızın Milli Demokratik Devrimi!

(1) Bak Türk Solu sayı 73-İşçiler devrimciliğe ticaretine karşı çıkıyor sayfa 6-7

TİP Ceyhan İlçe Yönetim Kurulu oportünistleri nefretle protesto etti

İşçi sınıfının ideolojisinden uzak, Türk Demir Döküm fabrikası işçileri ile dayanışma kurmayan, olaylara seyirci kalan, buna karşılık Alman gangaster hakkında gazetelere demeç verip, hapistek devrimcilerin çektiklerini görmezlikten gelen, oportünist zihniyetin karşısındayız.

Genel Merkez olarak sizler, Proleter Sosyalizmine ihanet eder davranış içindediniz. Proleter devrimcilerine (Aşırı solcular, Demokrasi düşmanları) gibi laflar ederek diğer partilerin paraleline düştünüz.

Emekçiler iktidara, Parlamenteoya derken, yirmi üç kontenjan aday ile sözlerimizde ne kadar samimi olduğunuzu isbatladınız.

Bütün bu hareketlerinizi CEYHAN İlçe Yönetim kurulu olarak nefretle karşılar, görevlerimizden istifa ederek protesto ederiz.

Yönetim Kurulu Başkanı
Adnan ERYÜKSEL

İlçe Yönetim kurulu üyeleri
Mithat Polat
Hacı Ağzıküçük
Yaşar Gül
Ali Özbilen
Tunay Çamlıbel
Aziz Aslanboğa

Bugünkü Romanya

Doc

Romanya'nın geçmişine kısa bakış

Romanya ulusal devleti bugün «Romanya» dediğimiz topraklar üstünde yer alan karmaşık tarihsel ve toplumsal bir sürecin doğal sonucu olarak meydana gelmiş. Arkeolojik bulgular M.Ö. 600,000 ile M.Ö. 100 yılları arasında buralarda ilkel komunal toplumun kurulmuş olduğunu gösteriyor. Son sözü edilen tarihte kabileler birleşip Boerebista önderliğinde eski köleciler Daçya devletini kuruyorlar. 200 yıl sonra Dekebal'in zamanında yerine oturan bu devlet M.S. 106'da Roma istilasına uğrayarak Roma İmparatorluğu'nun bir ufak beldesi durumuna sokuluyor. Romalılar Tuna'yı geçmez Daçyalıları buluyorlar karşılarında. Ve iki kez savaştıktan sonra kendilerine katıp Adam-Klisi denilen yerde zaferleri adına büyük bir anıt dikiyorlar. Bu anıt bugün Romanya'yı gezenlerin uğrak yerlerinden biri. 106 Muharebesini gösteren ve aslı Roma'da bulunan Trajan Anıtının bir kopyası Bükreş'teki tarih müzesinin alt salonunda. Savaş sahnelerini gösteren 1700 yıllık kabartmalar.

Roma İmparatorluğu'nun her yanında köleciler düzenin sarsıntıları içine yuvarlanmasyla Daçyalılar da 271'de Roma ordularını topraklarından sürüp atıyorlar. Romalılarının gidişiyle geride kalan halk tarihsel gelişiminin yeni bir dönemine giriyor: feodal ilişkilerin ortaya çıkışı. Böyle bir ekonomik yapı içindeki halk Daçya kökeni üstünde Got, Hun, Avar, Slav, Bulgar ve Macar etkilerini taşıyor. Fakat bunlar içinde en ağır basanı Daçyalıların dil, kültür ve ırk yapılarını etkileyen Romalılar. (Lâtince, İtalyanca ya da Fransızca bilen bugünkü Romenceyi kolay öğrenir. Geri kalanın içinde de Türkçe önemli bir yer tutuyor.)

Feodal düzen

Romanya'da feodalizm M.S. 300'de ortaya çıkıyorsa da 10-14'üncü yüzyıllarda gelişiyor. Bu süreç üretim güçlerindeki gelişmenin, köy komünitesinin ve özgür köylü topraklarının derebeylik mülkiyetine geçmesi ve soyluluğun ortaya çıkışının bir sonucu. Bu durumun doğurduğu siyasal biçimin en önemli özelliği de bugünkü Romanya toprakları üstünde yanyana bağımsız devletler kurma eğilimidir. Osmanlı tarihinden de bildiğimiz gibi, bunlara voyvodalıklar deniyordu. Köylü orduları, askerî aristokrasi ve çevrede kurdıkları savunma sistemine dayanan bu voyvodalıklar yabancılar karşı koyup bağımsızlıklarını korur-

lardı. Bunlar içinde, Osmanlılar zamanında bizim «Erdel», (Transilvanya) dediğimiz toprakları Macar derebeyleri alıp kendilerine kattılar (13'üncü Yüzyıl). Topraktan yoksun Transilvanya köylüleri ağır vergiler ödüyor, sür'atle serfleşiyorlardı. Macar köylülerinin durumu da pek farklı değildi. Bu sıralarda Transilvanya'daki en önemli köylü hareketi G. Doja'nın öncülüğündeki ayaklanma.

Macar feodal krallığının Türkler tarafından işgaliyle Transilvanya da sultana bir miktar para ödeyen «yarı-bağımlı» bir toprak oldu. 1648 Westphalia Barışına öteki Avrupa ülkeleriyle birlikte katıldı bile. Karlofça Barışından sonra (1699) ise, hem Macaristan, hem Transilvanya Habsburglara geçti.

Bugünkü Romanya'nın diğer iki büyük parçalarından «Eflak», yani Valahya 1330'da «Buğdan», yani Moldova ya da Moldavya da 1359'da birer feodal devlet olarak kuruldu. 15'inci yüzyılda her ikisi de Türk egemenliği altına girdi. Böylelikle, üç büyük Romen beldesi bir kaç yüzyıl çift sömürü altında kaldı: bir, kendi derebeylerinin, bir de yabancıların (Türkler ya da Avusturya-Macaristan İmparatorluğu) sömürsü.

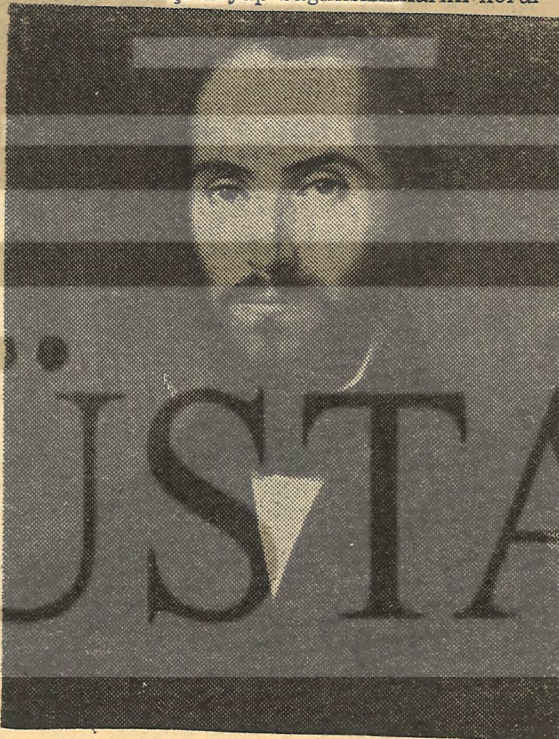
Bu üçünün ilk birleşmesi Ces'ur Mişel'in önderliğinde 1600'de oldu. Bir yıl süren geçici bir birleşmeydi. Ortak köken ve dil bilincinin yeteri kadar yerleşmiş olmaması yanında, asıl, tek bir pazara dayanan güçlü ekonomik bağlar kurulmamıştı. Mişel Osmanlılara karşı geçici bir birlik sağlamıştı, o kadar. Bu üç ülkede ne orduyu, ne yönetim sistemini merkezileştirmişti. İç gümrüğü de kaldırmıştı ortadan. Birleşme hareketinin toplumsal tabanını da pek dar tutmuştu. Yalnız asileri hesaba katmış, köylünün umutlarına al-dırış etmemişti.

Fakat buna rağmen, bir Romen ulusu lütünlüşme yolundaydı. Bu topraklarda bir «Romence yazma», kültür akımı başladı. Üretimde kapitalist ilişkilerin gelişmekte oluşu bir burjuva devletin kurulması yolunda temeller atıyordu. 18'inci Yüzyılın ikinci yarısında manüfaktürün çıkışı, ticarî sermayenin tahıl ve hayvan ticaretine de girişi, paranın kullanım alanının gittikçe genişlemesi gibi gelişmeleri kasaba ve kentlerin çoğalması, yeni ekonomik, siyasal ve kültürel merkezlerin ortaya çıkışı ve nihayet bir Romen burjuvazisinin güçlenmesi izledi. Bu yeni sınıf tek bir ulusal pazar yaratma amacını açıkça haykırmağa başlamıştı. Feodal toprak ağalarının vergi dışı kalmaları, kendi mülkleri üstünde pazarlar kurabilme hakları ve yönetimde yüksek yerlere geçip oturma ayrıcalıkları gelişen burjuvazinin homurdanmalarına yol açmaktaydı.

Feodalizme karşı olan yalnız burjuvazi değildi. Köylünün yaşama koşulları da gittikçe berbatlaşmaktaydı. 1784'de Transilvanya'da Horia, Kloşka ve Krişan'ın önderliğinde bir köylü ayaklanması oldu. Soylulara halk

1821 halk ayaklanmasının önderi Vladimireska

Romanya'daki 1948 Devriminin en önde gelen düşün ve eylem adamı Nicolae Balçesku (1819 - 1852) yığınların en geniş isteklerini destekleyen en ilerici devrimciydi. Devrimin başarısızlığından sonra Osmanlı İmparatorluğunda başka bir yere sürüldü.

ad
tac
kal
rin
rin

fec
ha
mi
rū
da
An
ker
ma
ba
kiy
le

ma
Ma
diş
nin
Osu
sin
feo
gile
bir
tiy
çok
so
kısı
uzu
baş
Erd
mir
baş
sık,
cea
de
der

de
di.
lyd
mas
da
Pest
nel
da
Mol
ram
sı,
Rom
birle

mas
mar
müş
min
da
olay

Doç. Dr. Türkkaya Ataöv

adına yolladıkları ultimatonda feodalizmin ortadan kaldırılması isteniyordu. Köylüler bazı kaleleri yıkmış, toprağı ve hayvanları aralarında paylaşmışlardı. Bu hareket 1848 Devriminin bir habercisiydi.

Bunu 1821'de Tudor Vladimiresku'nun feodal sömürü ve baskıya karşı daha güçlü bir halk hareketi izledi. Fakat kapitalist ekonominin yeteri kadar gelişmemiş oluşundan ötürü bu da başarısızlıkla sonuçlandı. Romanya'da kapitalist ilişkilere güç veren 1829 Edirne Andlaşması oldu. Rusların Türklere karşı askerî zaferlerini saptamış olan Edirne Andlaşması. Bu andlaşma Romanya'ya yönetsel bağımsızlık tanıyor, iç işlerinde serbest bırakıyor, ulusal milisler kurma ve öteki ülkelerde de ticaret yapma hakkı tanıyordu.

Burjuvalaşma ve 1848 devrimi

Osmanlı ticaret tekelinin ortadan kalkması kapitalist gelişmeyi daha hızlandırdı. Manüfaktür ve fabrikalar kuruluyor, iç ve dış ticaret geliyordu. Yeni üretim güçlerinin önündeki engel feodal sömürü biçimi ve Osmanlı baskısıydı. Devletin derebeylik esasına göre bölünmüş olması, pazar yerlerinde feodalizmin koyduğu gümrük engelleri ve vergiler malların serbest dolaşımını kısıtlıyor ve bir an önce tek bir ulusal pazar kurma ihtiyacını ön plâna çıkarıyordu. Bu fikir bir çok ilerici yazarda görülmekteydi. Aleku Russo en güzel şiirlerinden birine «Romanya Şarkısı» adını vermişti; Dimitrie Bolintineanu uzun epeklere «Romanyalıların Savaşları» başlığını taktı; Zaharya Kalkalehi adlı bir Erdelli aylık dergisine Romanya Kitaplığı ismini verdi; I. E. Radulesku Romanya Kuryesi başlıklı gazete çıkardı. «Daçya» sözcüğü de sık, sık kullanılıyordu. Yaş'da M. Kogalniceanu'nun 1840'da çıkardığı san'at Bükreş'te de N. Balçesku'nun 1845'de yayınladığı tarin dergisi bu ismi kullanıyordu.

Romen halkının tek bir ulusal devlet için de birleşme isteğı 1848 Devriminde ilân edildi. 1848 bütün Avrupa'yı sarsan devrimler yılıydı. Hatırlanacağı gibi, ilk halk başkaldırması İtalya'nın Palermo kentinde Ocak ayında olmuştu. Şubat'ta Paris, Mart'ta da Viyana. Pest ve Berlin halkları ayaklanmışlardı. Genel Avrupa devrimi Romanya'daki oluşumun da yüzeye çıkmasını sağlamıştı. Valahya, Moldova ve Transilvanya'daki devrim programları feodal sistemin ortadan kaldırılması, yabancı boyunduruğun atılması ve bütün Romanyalıların tek bir ulusal devlet olarak birleşmeleri hedeflerini kapsıyordu.

1848 hareketine Romanya'nın da katılması yalnız bir dış etkiyle anlatılamaz. Romanya'nın da başkaldırması yüzyıllarca sürmüş olan sömürünün sonucudur. 1848 devriminin köklerini 1784 ve 1821 ayaklanmalarında aramak gerekir. Aynı biçimde, 1944-1945 olayları da bütün bu olaylar dizisinin sonu-

1848 Devriminde kadın savaşçı ANA IPATESCU halkla birlikte tutuklanan devrimcilerin serbest bırakılmalarını istiyor.

1784 serf isyanının önderi N. U. Horya.

cutur. Özetle, Romen tarihinde bu iç etkenler dış etkenlerden çok daha ağır basmış, olayların yönünü biçimlendirmiştir.

Burada, çeşitli bölgelerdeki mücadeleleri tek, tek özetlemek gereksiz sanırım. 1848 hareketi Valahya, Moldova ve Transilvanya'da ayrı, ayrı yer alıp ayrı biçimde geliştirse de, hepsine egemen ana çizgilerden sözedilebilir, kuşkusuz. Devrimin üç ayrı programı aynı istekleri yansıtıyordu. Bağımsızlık, yabancı devletlerin işlerine karışmaması, feodal ayrıcalıkların ortadan kaldırılması, eşit siyasal haklar, eşit vergiler, temsili meclis, burjuvaziye sorumlu bir baş-yöneticinin seçimi, serfliğinin kaldırılması, tazminatla toprak dağıtımı, kadın-erkek herkese eğitim fırsatı ve ölüm cezasının yok edilmesi gibi yeni haklar bütün halkın eğilimlerini yansıtıyordu. Fakat bütün bunlar, aslında, siyasal iktidarı ele geçirmek isteyen Romen burjuvazisinin ana ve ilk hedefleriydi. Ve bu hedefleri de feodal sınıfın bir bölüntüsüyle işbirliği yaparak elde etmeyi denemişlerdi.

N. Balçesku gibileri içlerinde en ilerici olanlarıydı. O feodal sınıfa tüm karşı duranlardandı. Rosetti ve Bratianu devrimi genel çizgileriyle desteklemekle birlikte, sonradan sınırlanmasına sebep olmuşlardı. Radulesku gibileriyse de, geniş demokratik dönüşümlere ta başından beri karşıydılar. Devrim hareketinin öncüsü burjuvazi ise, tabanı da kentte köyde halk yığınlarıydı. Bu bakımdan, 1848 Devrimi geçmişle, gelecekle ilgili olmayan gelişigüzel bir oluşum değildi. Devrimi tasarlayan ve yöneten kurul halkın eğilimlerini programda dikkate almak zorundaydı. İşte, bu programın yapılışında ayrılıklar oluyor: çekişmeler, tartışmalar birbirini izliyordu. Gericilerin 19 ve 29 Haziran 1848'de Valahya'daki duruma egemen oldukları, devrim önderlerini tutukladıkları da oldu. Hele toprak dağıtımıyla ilgilenecek olan o «Mülk Komisyonu»nda dönen dolaplar ve nihayet Osmanlı

Sultanını temsil ettiğini söyleyen Ion Eliade Radulesku adlı Romen'in komisyonun görevini sona erdirivermesi çok ibret verici ayrıntılardır.

Osmanlı İmparatorluğu'nun doğrudan doğruya müdahalesi Süleyman Paşa, Omer Paşa ve Fuad Efendi kanalıyla oldu. 1848 Devrim hareketine müdahalede bulunan tek yabancı devlet Osmanlılar da değildi. Bâbîâli bu kez Çarlık Rusyası ile çıkar birliği içindeydi. Her ikisi de Romanya'daki devrimi bastırmak istiyordu. 15 Eylül 1848'de de General Luders komutasındaki Çarlık kuvvetleri Milkov'da sınırı aştılar. Hem sultanın, hem de Çarın maşası olan Konstantin Kantakuzino kaymakamlığa getirildi. 1 Mayıs 1849'da Osmanlılar ve Çarlık Rusyasının birlikte imzaladıkları Baltalimanı Andlaşması Romanya'daki gerici rejimi garanti ediyordu. Kantakuzino yabancı süngülerin gölgesinde feodal düzenin çıkarlarını koruma görevini yükleniyordu.

1848 Devrimi girişimi başarısızlıkla sonuçlanmıştı. Bunun en büyük nedeni kapitalizmin yeteri kadar gelişmemiş olmasından ötürü burjuvazinin hâlâ zayıf kalmasıdır. Burjuvazi iktidarı bir süre ele alınca da, halk yığınlarının devrimci mücadeleyi sürdürmesinden korkarak frenleyici davrandı. Halkı frenleyen burjuva temsilcileri iktidarı elden kaçırınca kendilerini hapiste ya da sürgünde buldular. Tekrar gelip yerleşen feodalizm olağanüstü durum ilân etti, her yerde silahlı muhafızları arttırdı, bir çok köylüyü deliğe tıktı ve başka anti-demokratik tedbirler uyguladı. Balçesku gibi devrimciler Osmanlı İmparatorluğunun başka yerlerine sürgün edildiler.

1848 Devrimi başarısız olduysa da, halk yığınlarının devrimci ruhunu geliştirdi, feodal sisteme ağır bir darbe indirdi ve kapitalizmin gelişmesine giden yolu ardına kadar açtı.

Pasifizm

CHRISTOPHER CAUDWELL (Christopher St. John Sprigg) 12 Şubat 1937'de, yirmi dokuz yaşındayken İspanyol cumhuriyetçileri için Jarama Irmağı üstündeki bir tepiyi tutarken vuruldu.

Caudwell, «Demokratik özgürlüğün önemine ilişkin hissettiklerinin», eylem ile birlikte yürümesi gerektiğini düşündüğü için İspanya'da savaşmıştı. Kısa hayatında aynı itkiyle kazandığı yaratıcı gücü sayesinde bir roman, havacılık üstüne beş kitap, yedi polisiye hikâye, birçok hikâye, şiir ve üç başeseri yazdı: «Illusion and Reality: A Study of the Sources of Poetry», «The Crisis In Physics», «Studies In A Dying Culture», Ölümünden sonra, dağınık yazılarından birtakım derlemeler yayımlandı; bunların arasında «Further Studies In A Dying Culture» da vardı.

«Studies In A Dying Culture», görünüşte birbirinden farklı konuları ele alan bir denemeler kitabıdır: George Bernard Shaw, T. E. Lawrence, D. H. Lawrence, H. G. Wells, Pasifizm ve Şiddet, Aşk, Freud, Özgürlük. Oysa bütün bu farklı başlıklar, Caudwell'in burjuva uygarlığı

ve ideolojisini insan özgürlüğü ve Marx'çılık açısından eleştirmesinin çevresinde birleşirler. Caudwell'in formüllemeleri, çağımızda birçok nazik kimsenin kulagina kaba ve dogmatik gelebilir. Ne var ki, Caudwell'in Anglo-sakson açıklıklığı, şimdilerde birçok «Yeni Sol Kuramcısının» saygı duyduğu Marcuse, Lukacs ve Adorno'nun bulanık Orta Avrupa Hegel'ciliklerine yararlı bir açıklık getirebilir.

Ölümünden bu yana, Marx'cı çevrelerde Caudwell'in adına çekici ve gizemsel bir anlam yüklenmiştir. «Caudwell», adı geçince, anti-faşist savaş alanlarını incelemelerine yeğ tutmaması gereken bir insan akla gelmektedir. Oysa onun böyle bir yolu seçmesi ve bu seçiminin sonucu, tamamladığı eserlerine yeni bir güç katmıştır.

Caudwell'in bu denemede eleştirdiği pasifizm, bugün Amerika'daki Yeni Sol pasifizminin çeşitli biçimleriyle bir değildir. Gene de, eleştirisinin ana hatlarının şimdilerde bir geçiş dönemi yaşayan pasifist kuram ve uygulamanın (teori ve pratiğin) niteliğiyle özel bir ilgisi vardır.

— TOM CHRISTOFFEL

Burjuva inançlarında her zaman için saklı olan pasifizm, artık Protestanlık ya da onun benzeri burjuva idealizminden arda kalan hemen hemen tek duygu yüklü inanç olarak iyice belirmiştir.

Buna bile bile burjuva öğretisi (doktrin) diyorum. Çünkü ben pasifizm denildiğinde, barış sevgisini belirli bir eylem biçimiyle korunacak bir iyi olarak düşünmeyi değil, herhangi bir toplumsal baskının ya da herhangi bir şiddet eyleminin zaten yanlış olduğunu ve şiddeti sona erdirmek için şiddet kullanmak mantıkça bir çelişki olduğundan, sözcüğünü savaş gibi bir şiddet hareketine pasif bir şekilde direnilmesini savunan inancı anlıyorum. Barışı korumanın tek yolunun toplumun düzeninde devrimci bir değişiklik yapmak olduğunu, oysa yönetici sınıfların devrimlere şiddet kullanarak direndiklerini ve bu yüzden de zorla altedilmeleri gerektiğini söyleyen sosyalist inançtan yola çıkarak, bu anlamda pasifizme karşı çıkıyorum.

Burjuva pasifizmi oldukça belirgin bir şeydir ve örneğin, doğu pasifizmi ile karşılaştırılmamalıdır; bunlar birbirlerinden modern Avrupa'daki savaşlarla feodal savaşlar kadar farklıdır. Burjuva pasifizmi ile doğu pasifizminin yalnızca toplumdaki belirtileri değil - böyle bir farklılık, iki uygarlığın değişik toplum yapılarından ister istemez ortaya çıkar - aynı zamanda özleri de farklıdır. Burjuva pasifizminin tarihi örneği Gandhi değil Fox'dur. The Society Of Friends (Arkadaşlar Derneği) burjuva pasifizminin özünü dile getirir, bireysel bir direniştir çünkü.

Burjuva pasifizminin nasıl ortaya çıktığını anlamamız için, burjuva şiddetinin nasıl ortaya çıktığını anlamamız gerekir. Burjuva şiddeti de, tıpkı feodal ve despotik şiddet gibi, düzenin kendine özgü ekonomisinden doğar. İlk kez Marx'ın anlattığı gibi, feodal düzenin kösteklediği burjuva ekonomisinin özeliklerine göre, burjuvalar özgürlüğün ve üretimde artışın ancak toplumsal örgütlerin yokluğunda, herkesin kendi sorununu kendi yete-

nek ve tutkuları ölçüsünde ve kendi çıkarı doğrultusunda çekip çevirmesiyle gerçekleşeceğine inanırlar; burjuva mülkiyetinin mutlak ve kolayca yabancılaşabilir oluşu bunu gösterir. Onun bu hakkı elde etmek uğrunda yaptığı mücadele, feodal düzendeki durumuyla karşılaştırılacak olursa, ona daha fazla özgürlük ve üretim gücü sağlanmıştır. Mücadelenin ve sonucu burjuva hayalinin, yani toplumsal ilişkilerin ortadan kaldırılması anlamında özgürlüğün gerçekleşmesine yol açmıştır.

Fakat böyle bir programın gerçekleştirilmesi, toplumun sonu ve ekonomik üretimin çöküşü demektir. Herkes kendisi için mücadele edecek, istediği bir şeyi başkasında görünce çekip alacaktı; çünkü işbirliği diye bir toplumsal ilişki olmayacaktı. Ekonomik üretimi olanaklı kılan tasarruf ve ileri görüşlülük gittikçe kaybolacak, insan hayvanlaşacaktı.

Ama gerçekte, burjuvanın böyle bir dünyayı istediği yoktu. Ticaret ve bankacılık ile, feodal sömürünün temeli olan toprağa karşı sermaye ile geçiniyordu. Bu yüzden, «toplumsal baskının olmaması» derken, kendi mülkiyetinin, yabancılaşmasının ve sermayesi sayesinde edindiği malların üstünde herhangi bir baskının olmamasını kastediyordu. Özel mülkiyet toplumsal bir baskıdır, çünkü özel mülkiyete sahip olmayanlar, «doğal durumda» sahip olabilecekleri halde, kuvvet ya da kuruzlukla bundan «menedilmişlerdir.» Ama burjuvalar sermaye mülkiyetini hiç bir zaman toplumsal baskılardan biri olarak ortadan kaldırmayı düşünmediler, sermaye mülkiyeti onlar için hiç de toplumsal bir baskı değildi çünkü. Onu toplumsal bir baskı olarak görmek akıllarına bile gelmedi; sermayelerine sıkı sıkı sarılırlarken, ayrıcalığın ve tekelin kaldırılmasını istemekte de bir sakınca görmediler.

Bundan başka, burjuvaların daha bencilleştikleri zaman kullanabilecekleri inandırıcı bir kanıtları da vardı. Toplumsal bir baskı toplumsal bir ilişkidir, yani insanlar arasında bir ilişkidir. Efendi ile köle arasındaki iliş-

ki toplumsal bir ilişkidir ve bu yüzden de bir insanın başka bir insanın özgürlüğüne yaptığı bir baskıdır. Aynı şekilde, toprak ağası ile toprak kölesi arasındaki ilişki de insanlar ile insan özgürlüğü üstündeki baskı arasında bir ilişkidir. Oysa bir insan ile onun mülkü arasındaki ilişki bir insan ile bir «şey» arasındaki ilişkidir, dolayısıyla öteki insanların özgürlüğü üstünde bir baskı değildir.

Şüphesiz, bu iddia boş ve temelsizdir, çünkü toplumun yapısında bu tür evrensel ilişkiler olmaz; ilişkiler şeyler aralarında gibidir. Burjuvaların özel mülkiyet savunusu yalnızca ormanda yürümek için bir dal kopardığım ya da kuşamım için bir süs eşyası edindiğim zaman geçerlidir; yalnızca toplumca önemsiz ve dolaysız tüketilen şeylere uygulanabilir. Burjuva mülkiyeti, ileride mal üretmek üzere bir yanda duran topluluğun ürünlerinden meydana gelen sermayeye el atar atmaz (ilk burjuva uygarlığında yarının emekçilerine tahıl, giyecek, tohum ve ham madde sağlamak ve buna ek olarak, bugün aynı amaçla makina ve öteki gereçleri sağlamak için) şeyle olan bu ilişki insanlar arasında bir ilişki hâline gelir, çünkü artık burjuvanın denetimi olan, toplumsal ilişki ancak burjuvanın sermayeye sahip olmasıyla gerçekleşebilir - sermayeye bağlıdır. - Böylece, tıpkı köleci ve yarı-köleci uygarlıklarda olduğu gibi, burjuva uygarlığında da insanlar arasındaki ilişkiler egemen ve ezilen sınıflar ya da sömürülen ve sömürülenler arasındaki ilişkilerdir; şu farkla ki, daha önceki uygarlıklarda bu ilişki bilinçli ve açık seçik olduğu hâlde, burjuva uygarlığında zorlayıcı, buyurgan ilişkilerden uzak, yalnızca insanlarla «şey» arasında masum ilişkilerden ibaret bir düzen kılıfına bürünmüştür.

Bu yüzden burjuva, bütün toplumsal baskıları üstünden atarken, yalnızca bu özel mülkiyet baskısını alıkoymakta kendisinin haklı buluyordu; çünkü aslında bu onun için bir baskı değil, insanlardan koparılmaz bir

ve şiddet

Christopher Caudwell

temel doğal hak idi. Ne yazık ki, bu kuramda öne sürüldüğü üzere doğal haklar yoktur, ancak doğada bulunan durumlar vardır ve bir insan için başka insanların koruduğu özel mülkiyet bu durumlardan biri değildir. Burjuva özel mülkiyeti ancak zorbaca korunabilirdi, yani feodal toplumda olduğu gibi varlıklar yoksullara zorbalık etmek zorundaydı. Giderek, kanunlar, polis, ordu ve burjuva devletin adli mekanizması şeklinde yansıyarak köleci toplumdaki kadar zorba bir hakim ilişki doğdu. Bütün burjuva devleti, özel mülkiyetin kâr elde etmek için zor ile korunmasına dayanır. Bütün burjuva devleti, kâr amacıyla yapılan değişimlerde elden çıkarılabilen ve elde edilebilen özel mülkiyetin korunmasına dayanır ve bu doğal bir hak olarak kabul edilir. Ama ne tuhaftır ki, bu hak ancak zorbalıkla korunabilir, çünkü özünde başkalarının işgücünden yararlanmak, kâr elde etmek ve böylelikle başkalarının yaşayışını denetlemek vardır.

Böylece, burjuvanın özgürlük hayali bir türlü gerçekleştirilemez. Onu burjuva yapan tek şeyin korunması için toplumsal baskılar meydana gelmelidir. Bu özel mülkiyet "özgürlüğü", burjuvayı gittikçe daha fazla toplumsal baskılar, kanunlar, gümrük vergileri ve fabrika yönetmelikleri ile yüz yüze bırakır; içersinde yalnızca şey'le olan ilişkilerin serbest olduğu bu "toplum", insanlar arasındaki ilişkilerin gittikçe daha fazla karmaşık ve acımasız olduğu bir toplum hâline gelir. İnsan burjuva özgürlüğünü amaçladıkça burjuva baskısıyla karşılaşır, çünkü burjuva özgürlüğü bir yanılsamadır (illusion).

Bütün burjuva ekonomisi kamu sermayesi üstündeki özel mülkiyet sayesinde insanların insanları üstündeki korkunç egemenliği üzerine üzerine kurulmuştur. Burjuva ekonomisi olumlu ve yapıcı bir güç olarak kaldığı sürece bu şiddet gizil kalır. Üretici güçler üretim ilişkileri düzenini aşınmaya kadar toplumda güçlü bir iç baskı görülmez.

Ama burjuva ekonomisi kendi çelişkileri ile bölündüğü zaman, kârın halkın zararına işlediği farkedildiği zaman, olanca bolluk imkânlarına rağmen yoksulluk ve işsizlik büyüdüğü zaman burjuva şiddeti iyiden iyiye kendini gösterir. Bu çelişkiler burjuva devletlerini şiddetin haksızca egemen olduğu emperyalist savaflara sürükler. Devletin içinde, "akıl", yerine salt şiddet burjuva düzenini korumaya yeterlidir. Kapitalist düzen kendi yetersizliğini açıkça ortaya koymaya başladığı zaman halk ekonomik üretimin burjuva sınıfı tarafından yürütüldüğü bir hükümet biçiminden, yani parlamenter demokrasiden hoşnut değildir artık. Halka yalnızca, bütçe-de parlamento yoluyla ve sınırlı bir şekilde pay sahibi olma yetkisi bırakılmıştır. Bu, halkın aşağılanması demektir ve halkın bunu hoşgörmesi için bir sebep yoktur. Sosyalist düzene olan istek durmadan çoğalmaktadır ve bu isteğin gittikçe kaygılandığı kapitalist sınıf açıktan açığa şiddete başvurur. Et-kisini kaybeden demokrasiye karşı yapılan başkaldırı bir diktatorya kurmak için kullanılır. "Kahrolsun kapitalizm", çağlıkları arasın-

da kuvveti ele geçiren bu diktatorya, faşist İtalya ve Almanya'da olduğu gibi, aslında kapitalizmi daha da şiddetli bir yoldan gerçekleştirebilir. Faşizmin hunharca baskısı ve alay edencesine kullandığı burjuva çöküşünün so: aşamasıdır. Dikkatle bakılırsa, burjuva yanılsamasındaki şiddetin devletin içinde olduğu kadar dışında da belirlediği görülür.

Burjuva şiddetinin haklı gösterilişi burjuva aktöresinin (ethics) önemli bir bölümü meydana getirir. Azınlıkta olan bir sınıf tarafından toplumun emeğinin zorla denetlenmesi, şey'le olan bir ilişki şeklinde haklı gösterilir.

Bu haklı gösterme, Hegel'in çağında bile, oldukça zayıf ve basit bir biçimde sunulur. Ben nasıl bir ormana gider de, kopardığım bir dalı kendi amacıma uygun olarak kullanırsam, burjuvanın da şey'i, yani sermayeyi kendi yararına kullanması olağandır. İnsanlara hükmetmek kötüdür; şey'lere hükmetmek ise meşrudur.

Burjuva aktöresi, burjuva savaşındaki şiddeti haklı göstermek gibi daha zor bir uğraşı da içerir. Hıristiyan - burjuva aktöresi bunun bile üstesinden gelmeyi başarmıştır. Burjuva yanılsamasına uygun olarak, başkasının özgürlüğüne yapılan her müdahale kötü ve ahlâk dışıdır.

Bir kimsenin özgürlüğüne saldırılırsa, o kimse aşağılanan ahlâkı savunmak ve karşılığında saldırmak zorunda kalır. Dolayısıyla, bütün burjuva savaşları her iki tarafca savunma savaşları olarak haklı gösterilir. Burjuva özgürlüğünde her türlü burjuva işini denemek hakkı da vardır - kâr için tek başına çalışmak, ticaret yapmak, mal edinmek - ve bunlar başkaları üstünde hükmedici ilişkiler kurduğuna göre, burjuvaların özgürlüğüne sık sık saldırılınması hiç de şaşırtıcı bir şey değildir. Burjuvaların başkalarının özgürlüğüne saldırmadan kendi özgürlüklerine sahip çıkmaları olanaksızdır. Bu yüzden, katıksız bir burjuva olup da arada sırada "haklı savaşlara yer vermeme mümkün değildir.

Bu arada, burjuvayı tedirgin eden şeyler burjuva şiddetine karşı bir cephe yaratırlar. Burjuva gelişmesinin her döneminde, insanın ancak toplumsal baskılardan uzak olduğu zaman özgür ve mutlu olabileceği burjuva yanılsamasıyla yetiştirilmiş olmalarına rağmen burjuva ekonomisinde, birlikte artan zorbalık ve baskıların farkına varan kimseler de bulunabilir. Bunların niçin var olduklarını gördük; burjuva ekonomisi varlığını sürdürürebilmek için her şeyden önce zor kullanmayı ve baskıyı gerektirir. Büyük burjuva küçük burjuvaya hükmeder, tıpkı her ikisinin de proleterya hükmettikleri gibi. Ama bu ilk başkaldıran burjuvalar bunun farkına varamamışlardı. Onlar kesinlikle burjuva hayaline - "herkese eşit hak, "bütün toplumsal baskılardan kurtulmak", insanlının "doğal hakları" - dönmeyi istemişlerdi. Böylelikle, büyük burjuvaziden kurtulabileceklerini sanmışlardı.

Böylece tutucu ile liberal arasında, yani varlıklı büyük burjuva ile varlıklı olmanın özlemini çeken küçük burjuva arasındaki

uyuşmazlık doğmuş oldu. Biri, kendi durumunun herşeyi olduğu gibi korumaya bağlı olduğunu görüyordu; ötekiyse durumunun daha fazla burjuva özgürlüğüne, daha geniş oy hakkına, özel mülkiyeti yabancılaştırarak ona sahip olmak için daha fazla özgürlüğe, daha fazla serbest rekabete ve daha az ayrıcalığa dayandığını görüyordu.

Etkin (aktif, olan güç liberaldir. Ama liberal kendisinin sandığı gibi devrimci değil, evrimcidir. Burjuva özgürlüğüne ve eşit rekabete erişmeye çalışırken bu eylemiyle kendisinin de nefret ettiği toplumsal baskıları arttırmış olur. Küçük burjuvaziyi destekleyen büyük burjuvaziyi güçlendirir, hattâ bu süreç içinde kendisi de bir büyük burjuva olabilir. Eşitliği sağlamaya çalışırken eşitsizliği artırır. Serbest ticaret vergileri emperyalizm ve tekeli doğurur. Çünkü özgürlüğün toplumsal planlamanın yoksunluğundan oluştuğunu savunan burjuva yanılsamasının pençesinde olduğu sürece, toplumsal bağlarını gevşeterek kendini ister istemez zorlayıcı toplumsal güçlerin pençesine bırakmış olur.

Bu "devrimci", liberal, bu zorbalık ve şiddet düşmanı, bu serbes trekabet aşağı, bu özgürlük ve insan hakları dostu aslında yalnız bunları durduramayacak yetenekte bir insan olmakla kalmaz; kendi çabaları sonunda zorbalık, şiddet, eşit olmayan rekabet ve köleliği ortaya çıkarmak zorunda kalan, tarihin lanetlediği bir kimse olur çıkar. Burjuva şiddetine karşı çıkmaktan çekindiği gibi, burjuva ekonomisinin gelişmesine yardım ederek onu yaşattır da.

Bu kimse, devrim ve işbirliği yapmamak arasında tereddüt eden, kafası tamamiyle bulanmış bir adam değil de gerçek bir pasifist olduğu sürece tezi şu olacaktır: "Şiddetten, sa vaştan ve toplumsal baskıdan nefret ediyorum; toplumsal ilişkiler olmasaydı bütün bunlar olmazdı. İşte bu yüzden, toplumsal ilişkilerden elimi eteğimi çekmeliyim. Savaşçıdan da, devrimciden de aynı derecede nefret ediyorum."

Oysa toplumsal ilişkilerden elini eteğini çekmek, hayattan elini eteğini çekmektir. Pasifist, bir geli rşagladığı ya da kazandığı sürece burjuva ekonomisine katkıda bulunur ve bu ekonomiyi ayakta tutan şiddetten yanadır. Farkında olmadan büyük burjuvazinin ortağıdır, ki bu durum da zaten burjuva ekonomisinin özüdür. İki yabancı ülke savaşmaktaysa, pasifist araya girerek onlara engel olmaya gücünden yoksundur. Çünkü toplumsal işbirliği demek olur ve bu böyle bir davranış onun kendi tanımına göre kendisine yasaktır. Eğer kendi ülkesinin büyük burjuvazisi savaşa girmeye, devletin maddi manevi bütün güçlerini seferber etmeye karar verirse liberalin yapacağı somut bir şey yoktur, çünkü yapılacak tek somut şey büyük burjuvazinin zorbaca davranışına karşı proleterya ile işbirliği yaparak direnmek ve iktidarı büyük burjuvazinin elinden almaktır. Faşizm gelişirse, liberal onu, daha proleterya yı yıldirtacağı orduyu kuracak duruma gelmeden bastıramaz, çünkü "söz özgürlüğü", güne inanır.

(Devamı gelecek sayıda)

Emperyalizm, yani tekceli kapitalizm, kapitalizmin son evresidir. Tekeller öncesi kapitalizmin emperyalizme geçişi, 19. yüzyılın son 30. yılında gerçekleşmiştir. Emperyalizme geçiş tekeller (monopol-ler) - öncesi dönem boyunca üretici ve üretim ilişkilerinin gelişmesiyle hazırlanmıştır. Önceki dönemde hafif sanayi, özellikle tekstil sanayi hakim durumda bulunuyordu. 19. yüzyılın ikinci yarısında gerçekleşen teknik ilerlemeler sayesinde ağır sanayi hakim duruma geçti. Özellikle maden işleme, makina, maden ocakları, kimya vb. sanayi kolları çok hızla geliştiler. Bu sanayiler çok pahalı tesisler istiyor ve büyük sermayeleri gerektiriyorlardı.

1) Monopoller öncesi kapitalizmin özelliği serbest rekabetti. Serbest rekabet, üretimin gittikçe daha büyük işletmelerde yoğunlaşması sürecini meydana getirdi. Bir kısım işletmeler ötekilerinin zararına gelişip büyürken ötekiler de rekabete dayanamayıp yoksullaştılar ve sonra yok olup gittiler. Büyük işletmeler önce üretimin büyük kısmını sağlamaya sonra da tüm üretime hakim olmaya başladılar. Böylece tekellerin hakimiyeti dönemi başladı. Tekeller, bir ya da birkaç sanayi dalındaki üretimin önemli bir kısmını ya da sürümünü ellerinde toplayan en büyük kapitalist işletmelerin aralarında anlaşarak meydana getirdikleri ortaklıklar ya da birliklerdir. Tekeller bütün bir ekonomi kesimine ve giderek tüm ekonomiye hakim olur ve kendi tekel fiyatlarını kurarak çok büyük kârlar sağlarlar. Küçük işletmelerin bu dev kurumlarla rekabet edemeyeceği açıktır. Serbest rekabetin yerini tekel-ler alır, giderek bütün dünya ekonomisine, dolayısıyla siyasetine tekeller hakim olur.

Tekellerin en basit biçimi ürünlerin satış fiyatları üzerindeki anlaşmalardır. Bunlardan başka karteller, sendikalar, tröstler, konsorsiyomlar belli başlı tekel biçimleridir.

2) Emperyalizmde banka işleri de büyük bir önem kazanırlar. Burada da merkezleşme ve yoğunlaşma görülür; büyük bankalar küçükleri yutar, kudretli tekeller haline gelirler. Sanayi girişimlerine katılırlar. Bankaların sanayi işletmelerinin hisse senetlerini satın almalarıyla, büyük sanayicilerin bankalara hissedar olmalarıyla

la banka tekellerinin sermayesi ile sanayi tekellerinin sermayesi birleşip kaynar, böylece mali sermaye (finans kapital) te-şekkül eder. Bu tekceli bankacılar ve sanayiciler grubu çok güçlü bir mali oligarşi meydana getirirler.

3) Tekceli kapitalizmde de elbette em-tia ihracı vardır ve genişleyerek devam eder. Ama asıl önemli yeri tutan sermaye ihracıdır. Kapitalist ülkelerdeki sermaye fazlalığı o ülke halkının hayat düzeyini yükseltmek için kullanılmaz da yabancı ülkelere ihraç edilir: bildiğimiz gibi kapitalist ekonomi kâr perspektiflerine göre ayarlanır. Bu sermaye ihracı ya, sınırlı girişimlere, fabrikalara, tarıma yatırım biçiminde üretken sermaye şeklinde olur ya da hükümetlere, Belediyelere verilen borçlar, yardımlar ve özel krediler biçiminde olur. Her durumda amaç yüksek bir kâr sağlamaktır. Böylece geri kalmış, sömürge ve bağımlı ülkelere akıl almayacak kârlar elde edilir. Çünkü, bu ülkelerde sermaye azdır, toprak fiyatları düşük, iş gücü ve hammaddeler çok ucuzdur.

4) Tekeller bir kere iç pazarı paylaştıktan sonra artık uluslar arası tekeller kurulur. Bu, sürüm pazarları, hammadde kaynakları ve yatırım alanları için mücadele edenlerin temsil eder. Dış pazarlar da sermaye güçlerindeki oranın değişikliklerine uygun olarak paylaşılır.

5) 20. Yüzyılın başlarında yeryüzündeki bütün sömürge alanlarının paylaşılıp bitirilmesi yeni bir çağ başlattı. Bundan sonra sömürge ele geçirmenin tek yolu başka sömürgeci devletin elinden sömür-gesini almaktır. Bu da dünya savaşlarının nedenidir.

Böylece, emperyalizmin temel iktisadi özelliklerini beş noktada özetleyen klasi-k formülü kısaca açıklamış olduk.

Emperyalizmin sömürgeler sistemi için sömürgeler ve bağımlı ülkeler, tarım ürünleri ve hammadde kaynağı, öte yandan sermaye yatırım alanı ve sürüm pazarıdır. Emperyalist sömürünün özünü hammad-delerin değerinin altında satın alınması, sanayi ürünlerinin ise değerinin üstünde satılması, yatırımlar üzerinden sağlanan fahiş kâr borçlardan elde edilen büyük fa-zizler teşkil eder.

Emperyalizmin sömürge sistemi, sö-

mürgelerde emperyalist soygun ve yağma ile feodal sömürü biçimlerini birleştirir. Sömürgelerde ve bağımlı ülkelerde feoda-lizmin ve köleci rejimin kalıntılarını sür-dürür, cebri çalışmayı tesis eder. Sömürge ve bağımlı ülkelerde hakim sınıflar feoda-l büyük toprak sahipleri ile şehir ve köy kapitalistleri yani komprador burjuvazi, işbirlikçi sermaye çevreleri ve milli burjuvazidir. Feodal büyük toprak sahipleri ile kompradorlar, işbirlikçiler, yabancı finans kapitaline tâbidirler. Emperyalizm sömürsünü bunların yardımıyla yapar ve bunlar vasıtasıyla sömürge halkını köleleştirir.

Emperyalist ülkelerde hükümet tekeli burjuvazinin işlerini yürüten bir komite haline gelir. O halde tekceli burjuvazi ile bütün halk tabakaları - küçük ve orta burjuvazi de dahil - arasında çelişkiler derinleşir.

Emperyalist aşamasına varan kapitalizm artık çürümeye başlayan kapitalizmdir. Üretimin gelişme hızında genel bir yavaşlama, bazı sanayi kollarındaki gelişme yanında bazılarında durgunluk, teknik ilerlemenin frenlenişi, tek taraflı ve eşit olmayan bir gelişme, modern bilim ve tek-niğin ortaya koyduğu imkânlardan gere-gince yararlanamamak, büyük bir mülk gelirleriyle geçinenler tabakasının varlığı, geniş çapta işsizlik, militarist bir azınlık, burjuvazinin asalak tüketiminin artması, emperyalist devletlerin gerici iç ve dış si-yasetleri, emperyalist ülkelerin pek az bir seçkin işçiler zümresinin bozulması ve sa-tılmışlığı vb. gibi belirtiler kapitalizmin çürümüşlüğüne açığa vuran belirtilerdir.

Emperyalizm, kapitalizmin çelişkileri-ni aşırı derecede vardırır. Bu çelişkiler:

1 — Sermaye ile emek arasındaki çelişki;

2 — Büyük emperyalist güçlerin birbir-leri arasındaki çelişki;

3 — Metropollerle sömürgeler arasında ki çelişkilerdir. Bu çelişkiler artık kapitalizm gerçevesi içinde çözümlenemez hale gelmişlerdir.

Kapitalist ülkeler emperyalizm çağında eşit bir şekilde gelişmezler. Onun için emperyalizmden sosyalizme geçiş de çeşitli ülkelerde değişik koşullara dayanır ve başka başka süreçler gösterir, başka başka za-manlarda gerçekleşir.

Halk Oyuncuları
Sunar

Pir Sultan Abdal
Dost Gecesi

27 Ağustos saat: 20.30 - 02.00
YENİ TEPEBAŞI GAZİNOSUNDA

Metin Demirtaş
Görüşme Yeri

Fiati 3 TL

ŞİHOĞLU YAYINLARI Sayı : 1

Sömürücülere karşı çıktığı için Sivas'ın Keçi-bulan denilen yerinde darağaca çekilerek idam edilen büyük ihtilâci Anadolu şairi

PİR SULTAN ABDAL'ın KANLI DESTANI

Yazan : Şihoğlu Memed GÜNEŞ

Genel dağım : Habora Kitabevi Fiati : 5 TL.

amerikan casusluk teşkilatının gizli raporları!

Amerikan emperyalizminin çirkin yüzü halkımızca her geçen gün daha iyi anlaşıl- maktadır. Vatandaşlarımızın dört bir bucağına şe- beke gibi yayılmış Amerikan askerî üslerinin, barış gönüllülerinin bakanlıklarda görevli uz- manların ne işe yaradığını ordumuzun vatan- sever subaylarında artık fark etmişlerdir.

Hür subayla imzasıyla yayınlanan bir bildiride bu konuda şöyle denilmektedir:

Türkiye'de yıkıcı Amerikan faaliyetleri üs- tüne senelerden beri söz edilmekte ve yazılar yazılmaktadır.

Bizzat şahidi olduğumuz mukaddes Türk bayrağının kirletilmesi, Amerikalı işverenlerin yanında çalışan Türk vatandaşlara dayak atı- larak hakaret edilmesi, çeşitli anketler dü- zenlenerek casusluk haberleri uçurulması, Tal- bot ile General Porter'in meşru rejim ve ikti- darımıza karşı giriştikleri tahrik ve tertipleri, öğrenci örgütlerimize, sendika kuruluşları ve devlet dairelerimize CIA ajanları sokulması, Johnson'un rencide edici mektubu, Tabii Se- natör Tunçkanat tarafından açıklanan Ame- rikan istihbaratının gizli belgelerinden bilin- diği üzere, Amerikanın kendisi için zararlı hesabettiği sivrilmiş Türk devlet ve toplum adamlarını zararsız hale getirmek uğrunda gösterdiği gayretleri, tarihi eser kaçakçılığı, yurt zenginliklerinin yağma edilmesi ve henüz gün ışığına sızmamış bunlara benzer daha bir- çok vak'alar Türk Ulusu için yüzkarasıdır.

Yukarıda sıralanan delillerden ve bilhassa Amerikan askerî istihbaratının bu vesikalarından da açık seçik görüldüğü gibi, Amerikalılar küstahça işçilerimize karışmakta, Türk ka- nunlarını, bağımsızlık, egemenlik ve milli hay- siyetimizi kabaca çiğnemektedirler.

Bu belge, «Türkiye»deki Amerikalı memur- ların, Amerikan gizli istihbarat servisi em- rine tabi olup yurdumuzda yeraltı faaliyetleri yürüttüklerini açıkça göstermeye yeterlidir.

Amerikan gizli istihbarat servisi görevli- leri, komünizm tehlikesine karşı savaş şiarla- rını kendilerine emin kalkan yaparak, Anaya- sa'mızın kanadı altında faaliyet gösteren si- yasal ve toplumsal Türk devlet örgütlerini ta- kibetmekte ve adam kandırmak için çirkin oyunlara el atmaktadırlar.

Amerikalılar, iğrenç emellerine nail olmak için, Atatürk'ün bize emanet ettiği Anavatana olan derin sevgimizi ve bağımsızlık savaşımı- zı komünizm tehlikesi olarak nitelendirmekte, Türk Ulusunu uyutmak için çabalar har- camaktadırlar.

Bütün bu davranışlar, kanunlarımızla as- la bağdaşmadığı gibi, 27 Mayıs'ın getirdiği ni- zami ve Anayasa'yı da baltalamaktadır.

Sinesinde özgürlük aşkı coşan ulusumuzu temsil eden haysiyet sahibi bir hükümet, ge- rekçesi ne olursa olsun en yakın dost geçti- diği herhangi bir devlete dahi memleketimiz- de bu biçim davranmasına göm yumamaz, bu tür hareket serbestisine tahammül edemez.

Türkiye'de komünizm tehlikesine karşı koyacak olan Amerika'nın üs ve istihbarat ser- visleri değil, ancak Türk Polisi ve asil Türk ordusudur.

Birçok olaylar bu cümleden DP'lilerin si- yasi haklarının iadesi ile huzur bozucu kayna-

malar yine Amerikalılar eliyle tezgâhlan lırlı- mış hâdiselerdir.

Bu olayları bir fırsat bilerek, memleket çı- karlarını hiçe saymaya yeltenenler, kendi ken- dini aldatmakta ve hiç kuşkusuz hayallere ka- pılmaktadırlar.

Türkiye'nin efendisi Amerikalılar değil, Atatürk'ün verdiği ilk anti-emperyalist sa- vaşla bütün dünya önünde haklı olarak ifti- har eden Yüce Türk Ulusudur.

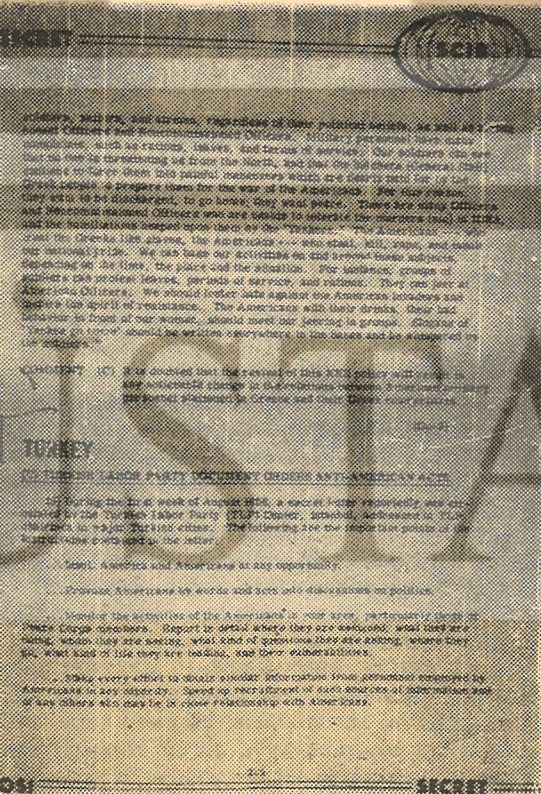
Mevcut nizam ve Anayasa için tehlike de- vam edecek olursa, hükümeti, Amerika'lıları, onların Türkiye'deki yerli usaklarını vatan ve milletimiz namına tekrar uyarmak isteriz ki, benliğini ve varlığını yurduna, ulusuna vak- fetmiş olan Türk ordusu ve halkımızın bu yüz- kızartıcı hareketlere son vermeyi kendisi için şerefli bir ödev sayacaktır.

Daima emperyalizmin karşısında olan Şan- lı Türk Silahlı Kuvvetleri, egemenlik ve ba- ğımsızlığımızı her türlü çıkardan üstün bil- miş, milli vekaleti ve Anayasa'nın savunulma- sında her zaman halktan yana olmuş ve ola- caktır.

YAŞASIN ATATÜRK TÜRKİYESİ! HÜR SUBAYLAR CEMİYETİ Raporlar

Bildiriye ek olarak gönderilen fotokopiler ise gerçekten ibret vericidir. Amerikan casus- luk teşkilatlarından birinin gizli vesikalarında Türkiye için toplanan bilgilerin ve yorumla- rın anlamı açıktır. Amerika Türkiye'deki An- ti Amerikan hareketleri bizzat takip etmekte ve bu konuda raporlar düzenlemektedir. Bel- geler bunu açıkça göstermektedir.

1966 Ağustosunun ilk haftasında Türkiye

İşçi Partisi (TİP) Merkezi, İstanbul, tarafın- dan gizli bir mektubun Türkiye'nin belli baş- lı şehirlerindeki Türkiye İşçi Partisi (TİP) başkanlarının adreslerine gönderildiği bildi- rilmektedir.

Aşağıda, mektuptaki talimatların önemli noktaları belirtilmektedir.

... Amerika ve Amerikalılara her fırsatta hücum et.

... Amerikalılara kelime ve davranışlarla politik konularda tartışmaya kışkırt.

... Çevrendeki Amerikalıların davranışla- rını ve yaptıkları işleri kontrol et, özellikle Barış Gönüllüleri üyelerini nerede görev al-

dıklarının kimlerle temas ettiklerini, ne gibi sorular sorduklarını, nerelere gittiklerini, ne çeşit bir hayat yaşadıklarını ve zaafplarının neler olduğunu ayrıntıları ile bildir.

... Amerikalılar yanında çalıştırılmakta olan personelden de yukarıdakilere benzer bil- giler edinmek için her çareye başvur. Bu kay- naklardan ve Amerikalılar ile yakın ilişkiler- de bulunan diğer kimselerden topladığım bil- gileri acele kaydet.

Yorum: 5 Ekim 1966'da Türk gazeteleri, TİP Merkez Yürütme Komitesinin Türkiye'de- ki bütün Amerikalılara karşı «Pasif Direniş Kampanyası» açtığını ve bu kampanyanın resmen açıklanmasından çok önce gizli bir şekilde parti başkanlarına merkezden verilen talimatları göstermektedir.

TİP'in bilgi toplama ve kaynakları gelişt-irme programları, Türkiye'de faaliyette bu- lunan bir takım düşman istihbarat teşkilat- larının programları ile birlikte ayarlanmış ola- bilirdi. Bu durumda TİP'in Türkiye'deki Ame- rikalılara karşı «bir casusluk aleti» haline ge- mesi Amerikalılar için ciddi bir tehdit ola- bilirdi.
(Devamı 16. ncı sayfada)

.... Cola (Renkli gazoz ile soygun)

Kitle haberleşme araçları (Radyo, televizyon, gazete) yolu ile 6-7 yıldanberi halkımızın göz ve kulağına etki edilerek, çeşitli piyangolar tertiplenerek ve türlü kapitalist taktikler uygulanarak (... COLA) halkımıza iştirilmeğe çalışılmaktadır. Ne yazık ki yabancı sermayedarlar ve onların yerli ortakları tarafından yürütülen bu çalışmalar; olumlu sonuçlar vermiş, halkımızın beyni yıkanmış, en ücra köylerin kahvelerinde bile satış imkânı bulmuş ve en çok tüketilen bir meşrubat olmuştur.

Halkımızın sıhhatine, Türk tarımına ve Türk ekonomisine olumsuz etkileri bakımından bu tür alkolsüz içkiler (... Cola) hakkında açıklamalar yapmak, yabancı kapitalistler (Özellikle Amerikalı kapitalistler) ve yerli işbirlikçileri tarafından halkımızın bu yoldan ne denli zehirlenip soyulduğunu anlatmak bizim için millî bir ödevdir.

1. Halkımızın sıhhatine olumsuz etkileri bakımından (... Cola) :

Yurdumuzda yabancılar ve işbirlikçileri tarafından kurulan fabrikalarda üretilen ve çeşitli isimler verilerek piyasaya sürülen bu alkolsüz içkilerin esas maddesini teşkil eden (COLA), tropik Afrika'da yabancı olarak yetişen veya kültüre edilerek yetiştirilen (STERULACEAE) familyasından (COLA ACUMINATA) denen bir bitkinin meyvesidir.

(COLA) danesinin kimyasal bileşiminde % 2-0,08 oranında (THEOBROMİN), % 3,6-0,6 oranında (CAFEİN) bulunur. Bunlar birer gli-kosittir. İçtiğimiz çay, kahve kakaoda bu alkollitlerden yalnız bir tanesi bulunur. Halbuki (COLA) bitkisinin danelerinde bu madde-ler birlikte vardır.

(... Cola); su, şeker (sakkaroz) cola esansı, koruyucu madde (konserve edici) olarak sodyum benzoat ve carbon dioksitten ibaret tir.

CAFEİN, kalp hastalarında, sinirleri zayıf olanlarda ve çocuklarda az miktarda alınca bile fena tesir yapar. CAFEİN yüksek dozda alınırca huzursuzluk, baş ağrısı kulak uğultusu, göz önünde ışık parıltısı ve titreme görülür. CAFEİN miyokardı direkt tenbih eder. Bilhassa yorulmuş kalplerde sistolik kontraksiyon kuvvetlenir. Mutlak kuvvet artar. Diyastolde fazla genişleme olmaz. Caffein ihtiva eden içki-leri fazla miktarda kullananlarda bazen arit-mize tesadüf edilir. Kalbin atışı yavaşlar, gevşemesi azalır ve sonunda iskelet adelelerinde olduğu gibi kalp rigor haline geçer ve durur. CAFEİN, bulbusta vazo motor merkezi tem-bih ederek damarlarda büzülme meydana getirir. CAFEİN mahlülü ile adale lifleri büzülür, adaleler kaynayan suda bırakılmış gibi sertleşir, enine çizgiler kaybolur, uzunluğuna iyi seçilir, sarkolen ayrılır. Bu durum, adale ölümü demek olan miyogen fibrile değişmesi olayıdır (1).

THEOBROMİN, adale üzerine cafeine göre tesiri çok daha kuvvetlidir. Sinir sistemine aynı cafein gibi tesir eder (2).

SODYUM BENZOAT, vücuda tam zararlı bir maddedir. Bunun asitleri de zararlıdır.

Fazla alınırca mideyi tahriş eder, kusturur ve mide kanamasına sebep olabilir. Uzun zaman çok alınırca hazmı bozar, kana geçtikten sonra insanda titreme başlar ve zafiyet getirir (3).

4.8.1952 tarih ve 3/15481 sayılı karar ile Sağlık Bakanlığı tarafından yürürlüğe konan "Gıda maddelerinin ve genel sağlığı ilgilendiren eşya ve levazımın özel vasıfları" hakkındaki tüzükte (Bölüm: 17, Kısım: 1, Madde: 436); şerbetlere ekşiliği artırmak için sağlığa zararsız da olsa dışarıdan herhangi bir asit katılması, kokulandırmak için esans kullanılması, zararsız da olsa herhangi bir koruyucu madde (konserve edici) veya boya ko-namaz hükmü vardır.

Çeşitli isimler verilerek piyasaya sürülen ve (COLA) ihtiva eden bu alkolsüz içkilere; ekşilik vermek için limon asit'i, koruyucu madde olarak sodyum benzoat, renk vermek için karamelize edilmiş şeker boyası katılmaktadır.

Yukarıda tarih ve sayısı belirtilen karar ile yürürlüğe konan ve henüz yürürlükte olan tüzükte açıkça konan yasak hükümlerine rağmen Sağlık Bakanlığı hangi sebeple bu alkolsüz içkilerin (... Cola) üretim ve satışına müsaade etmektedir.

Halk sağlığının tehlikeye düşürülmesi pa-hasına, yürürlükteki Hükümet kararına ek tüzükte açıkça belirtilen yasak hükümlerine rağmen bu alkolsüz içkilerin üretim ve satışına müsaade edilmesi; yabancı kapitalistler ve işbirlikçileri karşısındaki acizini veyahut siyasi iktidarın yabancı kapitalistler ve işbirlikçileri ile ortak çıkarları için ne denli işbirliği içinde bulunduğunu göstermektedir.

2. Türk tarımına olumsuz etkileri bakımından (... Cola) :

Yurdumuzda, dünyada yetişen veya yetiştirilen 120 cins meyvenin 71 cinsi yetişmektedir. Meyvelerimizin kalitesi de yüksektir. Memleketimizin hemen her yerinde meyve yetiştirilmekte olup, gün geçtikçe de meyve üretimimiz artmaktadır. Yurdumuzun iklim ve toprak şartları her cins meyve yetiştirilmesine elverişlidir.

(... Cola) gibi ham maddesi dış ülkelerden getirilen ürünlerin türlü reklâm araçları ile bol miktarda tüketilmesinin sağlanması, meyvelerimizin suyunu çıkarmak sureti ile değerlendirilmesini amaç edinen kişi ve kuruluşlara büyük zararlar vermektedir. Çünkü; (... Cola) üreten kişi ve kuruluşlar piyasayı tutmuş, çeşitli kapitalist taktikleriyle halkımızın beyni yıkanarak bol miktarda halkımıza iştirilmeğe başlanmıştır. Yabancı kapitalistler ve işbirlikçilerinin sahip oldukları teknik, malî ve idarî imkânlar, rekâbet imkânlarını sınırlamış ve (... Cola) üreticileri piyasada TEKEL kurmuşlardır. Meyvelerimizin suyunu çıkararak değerlendirmeyi amaç edinen kişi ve kuruluşların günden güne satış imkânları azalmakta ve zarar etmeğe mahkûm olan bu kişi ve kuruluşlar piyasayı (... Cola) üreticilerine bırakmaktadırlar.

Halkımızın sağlığına zararlı, tarımımızın gelişmesini engelleyici, ekonomik kalkınmamızı baltalayıcı (... Cola) üretimi derhal yasaklanmalıdır. (... Cola) fabrikaları kamulaştırılmalı ve meyve suyu üretimi yapılacak şekilde tevsii edilerek, millî çıkarlarımıza aykırı uygulama önlenmelidir.

Köylümüz, büyük emek harcıyarak ve binbir zahmeti göğüsleyerek yetiştirdiği meyvelerine iyi fiyat ve devamlı pazar bulup, satamaz ise meyvelerimizi sadece sofralık olarak yaş ve kuru değerlendirmek gerekecektir. Yabancı memleketlere yaş ve kuru meyve ihracatının bugünkü şart ve imkânlar karşısında sınırlı olması ve sadece iç tüketim için üretim, meyveciliğimizin gelişmesini imkânsız duruma getirecek ve hattâ meyveciliğimiz çökecektir.

Bugün turunçgiller (portakal, limon, turunç, greyfurt) hariç iç piyasada diğer meyveler (şeftali, kayısı, vişne, elma, armut, erik, nar, üzüm, ayva, domates havuç v.s.) çok az miktarlarda meşrubat sanayiinde kullanılmaktadır. Meşrubat sanayiine egemen kişi ve kuruluşlar yaş meyvelerimiz yerine dışarıdan ithal ettikleri cola esansını kullanarak (... Cola) üretmektedir. Bu üretim için 1963 yılında 6 milyon, 1964 yılında bir o kadar lira tutarında cola esansı ithâl edilmiştir. Bu konuda gün geçtikçe, üretim ve tüketim arttıkça cola esansı ithal miktar ve bedeli artmaktadır. Cola esansı ithâl etmek için harcanan paralar, memleketimizde yetiştirilmekte bulunan meyvelerin satın alınması için harcan-sa idi, ağaç altlarında çürümeye terk edilen tonlarca yaş meyve değerlendirilmiş olurdu. Türk köylüsü de binbir zorlukla yetiştirdiği meyvelerini iyi bir fiatla satmış bulunurdu. Meyveciliğimiz gelişir, dekara verim ve gelir artardı (4).

3. Türk ekonomisine olumsuz etkileri bakımından (... Cola) :

(... Cola) üretimi için yabancılardan cola esansı satın almak ve döviz harcamak durumu vardır. Bunun için harcanan dövizlerimize yazıktır.

(... Cola) üreten fabrikalar, çoğunlukla yabancı kapitalistler ve yerli işbirlikçileri tarafından kurulmuşlardır. Bunların elde ettikleri büyük kârlardan yabancı kapitalistlerin veya kuruluşların hissesine düşen kâr, döviz olarak dışarıya transfer (aktarma-götürme-çevirme) edilmektedir. Bu yüzden de döviz kayıp edilmektedir. Velhasıl; gelirken de, giderken de kazık yemektediriz.

Sonuç

Halkımızın sağlığına zararlı, tarımımızın gelişmesini engelleyici, ekonomik kalkınmamızı baltalayıcı (... Cola) üretimi derhal yasaklanmalıdır. (... Cola) fabrikaları kamulaştırılmalı ve meyve suyu üretimi yapılacak şekilde tevsii edilerek, millî çıkarlarımıza aykırı bugünkü uygulama önlenmelidir.

- (1) Prof. Dr. Suphi Artunkal - Prof. Dr. Reşat Çaran "Farmakoloji Tedavi ve Tattibikati".
- (2) Aynı eser.
- (3) Ord. Prof. Dr. Akil Muhtar Özden "Farmakodinami ve Tedavi".
- (4) Ali Zahit Güvengiriş - Gıda Sanayii Mühendisi - "Ziraat Mühendisliği Dergisi" Sayı: 14 - 15.

Dört şiir kitabı

1 — Başaran'dan «PITRAKLI MEMLEKET»

Öncü kitabevinin yayımladığı, kapak kompozisyonunu Filiz Başaran'ın yaptığı «Pitraklı Memleket» teki şiirler, Başaran'ın önceki kitaplarına giren şiirlerin çizgisinde, ama daha yalın ve daha güçlü. Sosyal görüntümüzü sanat tez. ahında güzel işliyor Başaran. Bütün şiirlerini beğenmekle beraber, «Hakçası» ve «Sessiz Yürüyüş», adlı iki şiiri beni iyi sardı. Bu iki şiir banda alınıp sık sık dinlenecek nitelikte. «Sessiz Yürüyüş», ü olduğu gibi aktarmadan edemeyeceğim. Şiirden tek bir dize bile atmaya gönlüm razı değil:

«Topraktı güneşti bildikleri yasa -
Ekmeğe ve aşka inanıyorlardı - Doğu
dağlarında çoban - Kıyılarında balıkçı iş
çi - Çukurovada pamuk - Bozkırda başak-
tılar - Bin yıldır kurumuyordu sırtlarının
teri - Hacet kapılarında - Bin yıldır ır-
gattılar - Bir avuç bulgurdu tarih ve cum
huriyet - Kıtıkta yardım buğdayı insan
hakları - Neydi bu açlık bu karanlık - Her
çağda - Neden gürlüğe gidiyordu elleri -
Anlamıyorlardı - Uyandı derinlerde bekl
yen tohum - Bir sabah doğrudular - En
önde dağların yalnızlığı - Hüznü maçı-
ların - Ardında yalnayak gömleksiz köyler-
Gurbet acıları yanan ormanlar - Kavrul-
muş tarlaları kurak yılların - Yeraltı yer-
üstü insanların sabrı - Yürüyüşe başla-
dılar - Gözlerinde büyük karar - Kim dur-
durabilir denizi - Yaklaşan ayak seslerin-
den belli - Çoğala çoğala geliyorlar.»

2 — Tahsin Saraç'ın «GÜNEŞ KAVGASI»

«Günümüz Fransız Şiiri.» kitabıyla 1964 Türk Dil Kurumu ödülünü alan Tahsin Saraç'ın toplumca dünya görüşünü ve titiz öztürkçeciliğini, Dost Yayinevi'nin yayımladığı «Güneş Kavgası» adlı ikinci telif şiir kitabından (birincisi 'Bir Ölüm-süz Yalnızlık' dı) izliyoruz.

Tahsin Saraç, derin kültürü ve Fr - sızca bilgisi sonucu çeşitli ülkelerin edebiyat ürünlerinden yararlanmış, edindiklerini iyi özümlemiş ve ulusal yörüngeye oturtmuş bir ozanımızdır. Kitabına giren «Kara Kısırak» adlı şiirden bir bölümü birlikte okuyalım:

«Yansıdı kof görkeminde kalenin tüm
utançlar - Balyoz tutan kollar, kan kus-
muş insanlar - Kara Kısırak gerindi, sus-
kun ve güvenli: En yüce doruğundan ka-
lenin bayrak bayrak - Emegin utkusunu
gün gelip haykıracak. - Ve işte soygun
kale, Sömürâğa'nın - Başağın, kozanın, as
manın çığında - Ilencinde kotarıp yiye-
memiş ellerin - Yükselir kemik, kan ve
kırbaç üstüne - Haremda su yerine binle-
rin kanı akmış; - Ve iftar sofrasından son-
ra Sömürâğa - Bıyıklarını burup kösteği-
ni gererek - Ortasında her akşam çıplak
köle oynatmış! - Aç soluklar gölgelendi
gözlerinin önünde - Kara Kısırak duygu-
landı; buğu, buğu, ağlayacak - Ama he-
men bir silkindi, bir biledi öfkesini - Ka-
ra Kısırak yıkarak soygun kalelerini -
Tüm Sömürâğa'ların göbeğini nallıyacak.»

3 — Ayhan Kırdar'dan «GECE»

Ayhan Kırdar'ı sanat dergilerinden sevi ozanı olarak tanımakla beraber, sos- yal konulara da eğildiğini görüyoruz «Ge- ce» de.

Şiirlerini kendine özgü inleme, sızla- ma. sevi, haykırı iplikleriyle örmesi ya- nında, sosyal konularda protestolar da patlatmaktadır. Ve bu protestolarında söy- leyişi, öteki sevi şiirlerinde olduğu gibi güzel, sevilir cinsten.

Ayhan Kırdar'ın «Gece» sindeki «Ana- dolu Türküsü» nün «Çalmışlar» özel baş- lığı altındaki şiirden birkaç bölümü okuyalım:

«İri kara gözlerin uyur - Uyurken -
Gözlerinden ışığı çalmışlar - Açsın - Çağ-
lar boyu ağzın açık - Açık ağzından dili-
ni çalmışlar - Kuvvet kollarında bekler-
sin - Boşuna beklersin - Elini bileğinden
çalmışlar - Bir düşüncedir almış seni ö-
nün karanlık - Efkârlanmayıp neylersin
Düşüncelerinden fikri çalmışlar - Ne ka-
dar ayakta durmağa dirensen - Duramaz-
sın - Etinden kemiğini çalmışlar.»

Ayhan Kırdar «Anadolu Türküsü» nün üçüncü bölümünde, birinci bölümdeki bi- raz karamsar gibi görünen havayı yırtı- yor:

«Bağır - Bağırabildiğin kadar - An-
kara Sağır», diye ünledikten sonra birkaç
dize daha söyler ve gene şöyle devam
eder:

«Al buyur ayaklarını ayaklarım ça-
mur - Al gözlerimi buyur gözlerim kan -
Bu yatan sensin balıktan evlerde - Bu
suyu akımayan çeşme senin - Bu dertli yol-
lar varılmıyan yollar - Bu ovalar dağlar
ışık görmiyen - Sensin boyuyan dalları
sarıya - Sensin neresinden baksan - Kı-
rık bir ayna gibi Anadolu'ya.»

4 — Adil Gülvahap'tan «ÖN YAĞMUR»

Gülvahap'ın ilk yayımlanan şiir kiti- bı. Toplumca yönü ağır basan şiirlerle gi- riyor sanat alanına. Daha kısa söyleyiş- lerle yazmış olsa daha başarılı olacağı ka- nısı uyanıyor bizde. Buruk söyleyişleriyle, kahırlarıyla dikkati çekiyor.

«Damlalar» şiirinde Vietnam sorunu- na eğiliyor :

«Artık Vietnamlı çocuğun babası -
tanrı değil - savaş oldu dostlarım - savaş
Vietnam güneydoğuyu anlatan ülke - va-
rolurken özgür - ölümler tutsak - Çocuk-
ların düşleri çürüdü - savaş sonrasını öz-
lemden.»

Gülvahap, «Siste Yürüyen» adlı şiiri- ne şöyle giriyor:

«Sistir gözlerimizi bürüyen - ya bir
tilki ya da kurttur - şu görünen kayalık-
ta - durmadan yürüyen.»

Behzat Ay

Haziran direnci

İnançlı ve genceciktiler
Kuşlukta yollara düşerken
Evren soynurdu sessizce
Kuşlukta yollara düşerken
Yekindiler yine bir sabah yollara
Bilim için halk'a dönük
Gaydalandı ezgileri
Suyu verdiler çeliğe
Bahçasına vardılar direncin
Bir gözenin başında durdular
Baksaydınız görürdünüz
Ah o dalkurusu bedenleri
Çetin uğraşlı yollardan gelmişler

Suyun başında ifritler
Keserler herşeyin haracını
Gökte kanat açan kuştan
Çalışan yedekat kömürün dibinde
Ne varsa doğa'da tastamam
Barutun kanlı şöleninde onlar
Sübyanların lokmasında
Barışın üzümünü kardaşlığın
Ulusal kurtuluşun bilincini
Kelepeçle kilitler hep bu ifritler

Şartlandırılmış garibanlar
Halk'tan gelmişlerdir ama
Ekmek ve de urba için
Bekleşirler bu gözeyi
Habarsızlar halk gülünden
Ah baksaydınız görürdünüz
Gözlerde franco zifiri
Kalkanları savrulur Bizansdan
Arameo'nun tezgâhında
Mermilerini sürer Vahdettin
Sürenin devinişi içinde
Gerçeğin paslanmaz tanyerini
Petek petek balı güvercin
Gelincikleri kıymık kıymık biçtiler

Ah baksaydınız görürdünüz
Dokuz haziran direncini
Dokuzyüz altmışdokuz'un içinden
Aktılar on haziran durağına
İpincecik omuzları
Ahlılarında bilineç çağıldar
Yapyanık bir sila türküsü
Birer uzun hava gibi
İpince bir kan şeridinde
Nasıl kıyıldılar nasıl
Ah baksaydınız görürdünüz
O kan revan şahanları
Ah o kan revan şahanları
İşgencenin değirmeninden geçtiler

14/Haziran/69

Tekin Sönmez

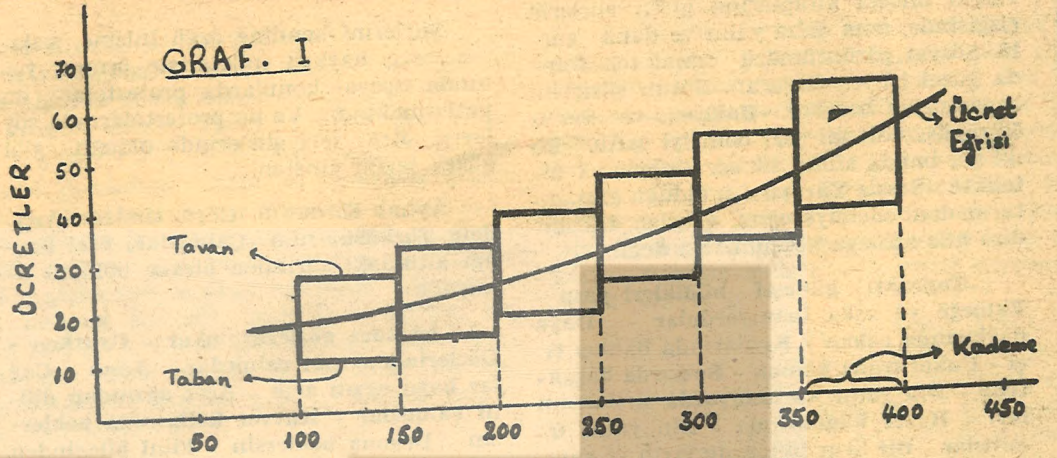
Demir Döküm protokolünde bahsi geçen iş değerlendirmesi nedir?

İş değerlendirme sistemine göre (Her iş o işi yapanlardan ayrı olarak) teker teker ele alınır ve tahlil edilir. İşin istediği tecrübe müddeti, bilgi seviyesi, işin yüklediği sorumluluk, iş şartları gibi hususlar bakımından işler birbiriyle mukayese edilir ve hazırlanan bir sisteme göre her işe puanlar verilir. Ancak bütün bu değerlendirmelerin yapılmasındaki hakim unsur patronların menfaatidir. Çünkü bütün değerlendirmeler patronun baskısı altında yapılır.

Puanlarla ücret arasındaki münasebet grafik olarak gösterilir. Bu grafiğe ücret eğrisi denir (Grafik 1).

Fakat muhasebe işlerini kolaylaştırmak gerekçesiyle puanlar guruplar halinde kademelere ayrılır ve aynı kademe içerisine düşen bütün işlere eşit ücret ödenir. Bir de her kademenin taban ve tavan ücretleri vardır. İşe yeni alınan işçiler taban ücretle işe başlarlar; sonra kademe ve gösterecekleri liyakata göre ücretleri artarak tavana kadar yükselirler. Fakat açıktır ki bu durumda da, taban ve tavan ücretlerinin değerlendirilmesi gene patron tarafından, menfaatine uygun olarak yapılır. Patron kademe göre zammı verirken işçinin liyakatını öne sürerek yıllarca çalışan işçinin ücretini başlangıçtaki taban ücretine yakın tutar.

Bu söylediklerimizi Demir Döküm işçileri fiili durum yaratarak doğrulamışlardır. Çünkü fiili durumdan önce de Demir Dökümde iş değerlendirme sistemi uygulanmakta idi. Elbette patron iş değerlendirme sistemini kendi menfaatine uygun olarak kullanacak. Bu menfaatini sürdürmek için de işçilerin en küçük de-

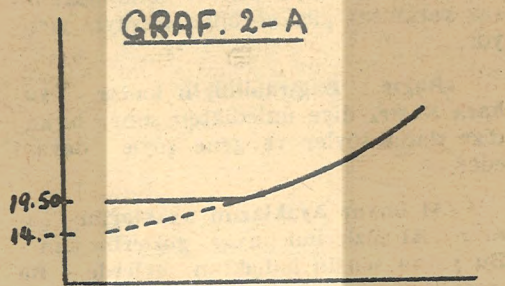

İŞ DEĞERLENDİRME PUANLARI

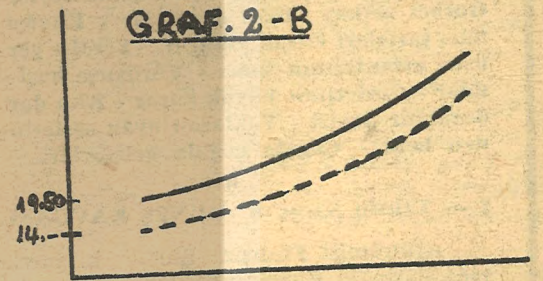
mokratik haklarına bile karşı çıkacaktır. Ama işçiler de bu gasbedilen Demokratik haklarını almak için, anti demokratik baskılara karşı elbette direneceklerdir. Demir Döküm'deki liyakat değeri-

temsalcileri özel arabalarıyla işe gidip gelir olmuşlardır.

Bu duruma örnek olarak şunu verebiliriz: Bir numaralı grafiğin birinci kutusunda çalışan bir Demir Döküm işçisi altı

dirilmesi tamamen bu açıdan yapılmıştır. Hiçbir işçinin ücreti tavan ücrete çıkmazken, sarı sendikanın adamlarının ücretleri tavanları falan çok aşmıştır. Hatta o kadar aşmıştır ki sarı sendika Çelik-İş'in

yı çalışıp, o bölümde uzmanlaşınca, o bölümün tavan ücretini alması gerekir. Fakat kurnaz işveren bu uzman işçiyi ikinci kutuya geçirir, böylece de önceki bölümün tavan ücretini ödemez, hem de işçinin yeni geçmiş olduğu bölümün taban ücretini ödemiş olur. Bu mantığı grafik üzerinde genişletirseniz mesele daha açığa çıkar.

TÜRK DEMİR DÖKÜM'DE DURUM

Asgari ücretlerin 19.50 liraya çıkarılmasının, Türk Demir Döküm Fabrikasında uygulanmakta olan iş değerlendirme istemine etkisi ne olabilir.

Yukarıdaki (2-A) da görüleceği gibi, işveren sadece 19.50 liranın altında ücret alanları 19.50 liraya çıkarmak istemektedir. Fakat bu, uygulanmakta olan iş değerlendirme sistemini tamamen bozan bir durum yaratmaktadır. Bu gibi hallerde, yani asgari ücretin yükseltilmesi halinde, iş değerlendirme sistemini bozmadan yeni duruma adapte olmanın bir tek yolu vardır: Ücret skalasını tüm olarak yükseltmek (Grafik 2-B).

İş değerlendirme sisteminin bu tür uygulamasında patron birinci yolda ısrar edecektir. Maden-İş'in görevi ikinci grafiği uygulamaktır.

Amerikan casusluk teşkilâtının gizli raporları

(Başarafa 13. nü sayfa)

TÜRK ÖĞRENCİ GRUBU ANTI-AMERİKAN EYLEM TASARILARI YAPIYOR
Türk Milli Talebe Federasyonu (TMTF) başkan yardımcısı, 1966 Eylülü sonlarında Türk öğrencileri arasında ve solcu basında Anti-Amerikan propaganda için bir kampanya hazırladığını açıklamıştır. TMTF'nin bu planı uygulama yollarından biri, TMTF'ye bağlı turizm bölümünün yardımı ile, Türkiye'yi ziyaret eden ya da Türkiye'de okuyan Amerikalı öğrencileri, özellikle eğitilmiş TMTF üyeleri ile tanıştırmaktır. Bu üyeler kendilerini Amerikalı öğrencilere gerçek birer Amerikan dostu ve komünizm düşmanı olarak tanıttacaklar; Amerikalıları kız arkadaşların da bulunduğu içkili partilere davet edecekler; uygunsuz durumlarda fotoğraflarını çekecekler; sözlerini banda alacaklar; ve sonuçlar propaganda kampanyasının bir bölümü olarak ga-

zetelerde basılacaktır.

Yorum : Bu taktikler, düşman istihbarat güçlerinin de başvurduğu tekniklerdir. TMTF'nin kampanyasında da aynı metodların başarıya ulaşmaması için sebep yoktur. Bize gelen raporda yalnızca Amerikalı öğrencilerden söz edilmekte, fakat aynı taktikler Türkiye'deki Amerikan askerine uygulanabilir.

Bu ve bundan önceki haberlerimiz Türkiye'de olayların sessizce dışardan idare edildiğini göstermektedir. Bu raporlar Ankara'da Adana'daki son anti-Amerikan gösteriler hakkında aydınlatıcı olmuştur. Bütün bu olayların TIP ile ilgisi açıklanmıştır TIP'in ise komünistlerin barınağı olduğu bildirilmektedir. Aynı zamanda bir AP vekilinin son Amerikan aleyhtarı davranışları ve bildirileri Moskova'nın hazırladığını, açıkladığı bildirilmektedir, ki bu suçlama bugün için gerçekten tamamen uzaktır.

TÜRK SOLU : Haftalık Gazete * Sahibi : Şerif Tekben * Sorumlu Yazı İşleri Müdürü : Bora Gözen * İdare Yeri, Yazışma ve Abone Adresi : Babıâli Cad. No. 29 İstanbul, Telefon : 27 39 61 * Ankara Temsilciliği : Ahmet Say * Dizgi Yüksel Baskı : Dilek Matbaası

İstanbul Dağıtımı : Fuat Büte, Ankara Caddesi No. 34, Tel: 27 89 49 * Anadolu Dağıtımı : GA - ME - DA * Yıllık Abonesi : Yurt İçi 40 TL., Avrupa uçak : 80 TL., Amerika uçak : 170 TL. * İlan : Santimi 20 TL., Yayın İlanları yüzde elli (% 50) indirimlidir.